

ČD

pro vás

9 / 2024 / ROČNÍK 16 / ZDARMA

Vavřinec Hradilek

Mám v plánu
co nejvíc cestovat

Trat'ová

měsíční jízdenka – 10 dní

Na nepravidelné
cesty do školy,
práce či třeba
na chalupu

- nepřenosná měsíční jízdenka s 30denní platností
- cestovat můžete 10 libovolných dní
- pořídíte ji a aktivujete pro vybraný den v aplikaci Můj vlak

Cestování
vlakem
je ekologické

Pojed'te s námi.
www.cd.cz

České dráhy
Moderně a spolehlivě

Editorial

Na Kanáry? Raději do Poděbrad!

Vážení čtenáři, milí spolucestující,

letěli jste tohle léto jako já na dovolenou k moři? A jak se vám to líbilo? Já jsem nejdřív musel dorazit na letiště tři hodiny před odletem. Prý abychom získali lepší místa a stihli se najíst v normální restauraci. Když jsem přečkal pětihodinový let a vystoupil na Kanárských ostrovech, zbytku španělské koloniální říše, dnes demokratické výspě EU v Africe, překvapilo mě, že je tam nižší teplota než v Česku. Kvůli vysoké vlhkosti vzduchu se i přesto špatně dýchalo, navíc skoro všechny cesty vedly do prudkého kopce nebo z něj. Potom jsme zjistili, že většina pláží je zavřená – kvůli padajícímu kamení ze skal či nedostatečně fungující kanalizaci. U zabarikádovaných cest dokonce stály hlídky. Zpětně jsme se dozvěděli, že to tak bylo i loni. A u těch pláží, které byly přístupné, se nedalo vinou vysokých vln koupat. Mohli jsme akorát ležet na vražedně pálicím černém písku. O venkovních sprchách tu zřejmě nikdy neslyšeli. Když jsem se pak vrátil domů, s obrovským pocitem úlevy jsem se vrhl na cestování vlakem po Česku. Najednou jsem si naplno uvědomil, jaká je to krása, jet třeba do Poděbrad, bezcílně se toulat po kolonádě a strávit odpoledne na koupališti. A druhý den skočit těsně před odjezdem do rychlíku, vystoupit v Pardubicích a vybrat si jeden z mnoha písniček u okolí. Lidé, probudte se! Proč létat do daleké ciziny, když je u nás tak nádherně?

Petr Horálek
šéfredaktor

Příští číslo vyjde

2. 10. 2024

ČD
pro vás

magazín
společnosti
České dráhy
www.cdprovas.cz
cdprovas@cd.cz

Tištěný náklad
60 000 ks

Vydavatel
České dráhy, a.s.
IČ: 709 942 26

Datum a místo vydání
4. září 2024, Praha

Redakce
ČD pro vás
Generální ředitelství ČD
nábřeží L. Svobody 1222
110 15 Praha 1

ISSN
1210-9142

Šéfredaktor
Petr Horálek

Redakční rada
Františka Haisl Vidnerová
Simona Smithová
Jakub Otava
Jiří Jeřeta
Petr Vondráček

Grafika, DTP a produkce
sevenart s.r.o.

Inzerce a předplatné
info@cdprovas.cz

Tisk
Walstead
Moraviapress s.r.o.

Vychází 12x ročně.

Registrováno
Ministerstvem kultury ČR
pod ev. č. E 6931.

Pro autory a soutěžící:
Informace o poskytování
a zpracování osobních
údajů a jejich ochraně
podle platné legislativy
GDPR najdete na
www.cdprovas.cz.

ČD České dráhy
Moderně a společlivě

4

4 **Novinky**

Už jste se svezli RegioFoxy?
V krajích jich přibývá po desítkách.

6 **Vlakem na výlet**

Pojedte soutěžit se svým psím mazlíčkem do Šumperka! Nebo dáte přednost festivalu parních lokomotiv v Benešově?

8 **Vavřínek Hradilek**

Kajakář a příležitostný herec má dobrodružství a vodu v krvi.
Co bude dělat po ukončení kariéry vrcholového sportovce?

16 **Opava**

Město, které bývalo centrem českého Slezska, slaví v září 800 let.

18 **Co je vám, doktore?**

V úspěšném filmu Víta Olmera z poloviny 80. let si hodně zahrála také Ostrava.

20 **Krajinou břidlice**

Projděte se stezkami kolem Budišova nad Budišovkou.

22 **Španělský masakr**

Kaple v Novém Jičíně stojí nad masovým hrobem pobitých vojáků císařské armády.

26 **Rodinné výlety**

Mají vaše ratolesti rády techniku či zvířátka? Poradíme, kam je vzít na severu Moravy.

28 **Japonské rychlovlaky**

Nové Tókaidó začalo fungovat právě před 60 lety – za účasti císaře a těsně před olympiádou.

40

22

39

26

8

Obsah

Září 2024

36 Národní den železnice
O víkendu 21. a 22. září se v České Třebové odehraje největší svátek příznivců železné dráhy.

39 ČD Restaurant
V restauračních a bistrovozech Českých drah si můžete objednávat novinky z podzimního menu.

40 Police Symphony Orchestra
Zajděte si do kina na film o skupině muzikantů a srdcařů z Police nad Metují.

42 Freiburg im Breisgau
Se Včasnou jízdenkou Evropa se přes noc dostanete též do Bádenska-Württemberska.

44 Kypr
Nejvýchodnější ostrov Středozemního moře je pestrou mozaikou mnoha kultur.

60 Těžba u hradu Orlík
Co hledali nacisté a potom Sověti u zříceniny nedaleko Humpolce?

62 Prostě a jednoduše
Vařit se dá i skromně a levně – a přesto chutně. Co třeba zapečené brambory nebo rizoto?

Získejte 10% slevu na Zenhotels.com

Zpříjemněte si svůj zážitek z cestování s 10% slevou na rezervaci hotelu na Zenhotels.com. Jednoduše uplatněte 100 ČD Bodů a využijte tuto nabídku. Ať už plánujete sólo výlet, či rodinnou dovolenou, čeká vás bezproblémový rezervační proces. S více než 2,6 milionu možností ubytování po celém světě vám Zenhotels.com usnadní nalezení dokonalého pobytu.

www.zenhotels.com

V krajích přibývá revírů s liškami

Pardubický kraj se stal novým liščíím revírem. Počátkem července zde byla dokončena modernizace regionálních vlaků na trati Pardubice – Chrudim – Havlíčkův Brod, kde cestující vozí hned sedm moderních motorových jednotek RegioFox. Lišky, jak se jednotkám přezdívá, jezdí i na trati Žďár u Skutče – Svitavy. Zcela nová

vozidla nahradila starší RegioNovy, které se mohly přesunout na jiné úseky, například Přelouč – Heřmanův Městec nebo Chrudim – Moravany – Holice.

První RegioFoxy začaly jezdit rovněž v Plzeňském kraji. Můžete se s nimi svézt na osobních vlacích na trati Plzeň – Žihle, dál se s nimi počítá v úseku Rokycany – Příkosice. Od nového jízdního

Klasika i moderna v Jihočeském divadle

Slevu 100 Kč na jednu vstupenku do Jihočeského divadla v Českých Budějovicích získáte za 50 ČD Bodů z věrnostního programu. Můžete se těšit na široký repertoár, který zahrnuje klasická dramata, moderní taneční i hudební inscenace a projekty, ve kterých se protíná dlouholetá tradice a historie s inovativními postupy. Ti, kteří upřednostňují neformální prostředí, můžou zavítat na Studiovou scénu Na Půdě, která cílí na klubového diváka.

www.jihoceskedivadlo.cz

řádu v polovině prosince letošního roku se cestující liškami svezou též na vlcích mezi Plzní a Bezručicemi, Plzní a Radnicemi stejně jako na spojích mezi Klattovy a Železnou Rudou. V této době by už České dráhy měly v regionu do provozu nasadit celkem deset RegioFoxů.

Národní dopravce si od polské společnosti PESA Bydgoszcz objednal celkem 106 bezbariérových a klimatizovaných RegioFoxů. Po jejich dodání od výrobce se postupně nasazují do provozu na tratích nejen na Pardubicku a Plzeňsku, ale i v Královéhradeckém či Jihočeském kraji, na Vysočině, v Praze a ve středních Čechách.

1,2

milionu

návštěvníků
zaznamenal

ČD Fanshop za první polovinu letošního roku. Mezi nejpopulárnější sortiment patří dětské omalovánky, psací potřeby a hrnečky s drážní tematikou.

Objevte české kufry Sapelo s extra zárukou

Nový partner věrnostního programu ČD nabízí ve svém e-shopu kvalitní cestovní zavazadla s 30% slevou za 30 ČD Bodů. Česká firma Sapelo není jen prodejcem, ale je také výrobcem kufřů s vlastní modelovou řadou ROWEX by SAPELO. Na trh uvádí výhradně produkty, které zcela vyhovují potřebám zákazníků. A na nejzatěžovanější část, což jsou kolečka, nabízí nadstandardní záruku – v případě poškození dostane zákazník bez dalších otázek nová.

www.sapelo.cz

pont to go

Záříjový tip z PONT to go

Na vybraných nádražích s prodejny PONT to go najdete v září čerstvou novinku – Mattoni Esence 0,75l. Osvěžující perlivá minerální voda je nyní

dostupná ve vylepšených variantách, které neobsahují žádný cukr ani sladidla. Je skvělou volbou pro všechny, kdo preferují zdravý životní styl. V horkých dnech je správná hydratace klíčová a Mattoni Esence vám poskytne potřebnou dávku minerálů pro udržení vitality. To správné rozložení vám přeje Pohodlné Obchody Na Trase.

www.ponty.cz

Tipy najdete v aplikaci Vlakem na výlet

Prodlužte si prázdniny

Užijte si babí léto na maximum a pojedte vlakem za zážitky. Brány hradů a zámků mají stále otevřeno, příroda, která začíná vypadat jako malířská paleta, láká na túry nebo si zajedte na skok k našim sousedům.

O titul Šumperský hafan

Pes, nejlepší přítel člověka. Pokud vyznáváte toto rčení, nesmíte chybět na 16. ročníku zábavného odpoledne pro psy, chovatele a všechny milovníky zvířat s názvem Šumperský hafan.

Oblíbená akce se koná v Šumperku v Pavlínině dvoře v neděli 15. září. Se svým psím kamarádem si můžete vyzkoušet třeba překážkovou dráhu.

Nejblíže stanice:
Šumperk

Střední Čechy

Za Antonínem Dvořákem do Nelahozevsi

Jeden z největších génů české hudby pocházel z Nelahozevsi, obce ležící na levém břehu Vltavy. Připomeňte si dílo Antonína Dvořáka návštěvou domu, ve kterém vyrůstal a jenž byl nedávno po rozsáhlé rekonstrukci znovu otevřen. Do Nelahozevsi se dostanete pohodlně vlakem na trase Praha – Ústí nad Labem. Nezapomeňte navštívit místní zámek s uměleckou sbírkou rodu Lobkowiczů nebo se vydejte po žluté turistické stezce na procházku k vyhlídce Radovič.

Nejblíže zastávka:
Nelahozeves zámek

Oktagon se vrací do Brna

Uplynuly dva roky a 25 turnajů. Nyní se Oktagon se vši parádou vrací do druhého největšího města republiky. Čeká vás obnovená premiéra Machmuda Muradova s dalším UFC veteránem Scottem Askhamem nebo nabitě semifinále Tipsport Gamechangeru o milion eur, ve kterém se představí Ronald Paradeiser s Acoidanem Duquem a Losene Keita s Mateuszem Legierskim. Fanoušci se můžou těšit na velké domácí hvězdy Kalašnika, Lengála či Dohnala. Vyberte si svá místa na Oktagonmma.com a buďte u toho.

Nejblíže stanice:
Brno hl. n.

Festival parních lokomotiv

Kde se vám poštěstí vidět pohromadě historické lokomotivy a vozy z Česka, Slovenska, Maďarska, Německa a Rakouska? Nepropásněte Festival parních lokomotiv, jehož pátý ročník se koná v Benešově od 13. do 15. září. Součástí programu jsou jízdy zvláštních historických vlaků nebo noční fotografování parních mašin.

Nejblíže stanice:
Benešov u Prahy

Za Krtečkem do Dobříše

Zajedte si do Dobříše na rodinný výlet. V místním zámku si prohlédnete novou expozici a v bývalém zámeckém skleníku, zrekonstruované oranžerii, najdete galerii Emilie a Zdeňka Milerových s obrázky a hracími prvky spojenými s postavou Krtečka. Přilehlou francouzskou zahradu kráší sochařská výzdoba a u Huťského rybníka objevíte sošku ondatry.

Nejblíže stanice:
Dobříš

Za každý výlet
získáte
ČD Body.

Za kouzlem bavorské metropole

Do Mnichova se vyplatí zavítat nejen na nákupy. Bavorská metropole je plná památek a dalších jedinečných míst, která stojí za prohlídku. Od mnichovského hlavního nádraží to není daleko třeba na náměstí Karlsplatz, známé jako Stachus.

Nejblíže stanice:
München Hbf

Vavřinec Hradilek

Kajak a voda mě pořád baví

Stříbrný olympijský medailista a mistr světa ve vodním slalomu letos na jaře šokoval sportovní svět, když oznámil ukončení kariéry. Během ní toho zažil víc než dost. Účast na dvou olympiádách, několik světových šampionátů i strach o vlastní život nebo ztrátu svých blízkých.

Text: Eva Fraňková

Proč jste se rozhodl ukončit ve 37 letech profesionální sportovní kariéru? Ve vrcholovém sportu jsem se pohyboval přes 14 let. O ukončení kariéry jsem se rozhodoval několik let a myslím, že každý sportovec v určitých fázích života tohle téma řeší. Neznamená to, že jsem chtěl v minulosti několikrát s kajakem přestat. Pořád jsem si ale uvědomoval, že je to něco, co jednou skončí.

Očima autorky

I když nepatřím mezi zaljublě fanynky vodních sportů, Vávrů Hradilka nešlo během jeho kariéry přehlédnout. I proto, že se ráda chodím procházet do Troji podél kanálu, který je druhým domovem mnoha slalomářů. Před lety jsem navíc objevila jeho bar, který se nachází přímo na lodi a má hřiště na plážový volejbal stejně jako půjčovnu paddleboardů a kajaků. Při našem povídání jsem mu opravdu věřila, že ho ukončení kariéry nemrzí. Před sebou má totiž spoustu dobrodružných cest.

Co se vám v těchto chvílích honilo hlavou?

Přemýšlel jsem o tom, co vlastně bude ten definitivní konec znamenat, a pořád jsem na něj čekal tak trochu s otevřenými možnostmi. Pokud by mě sport třeba před deseti lety přestal bavit, dávno bych ho už nedělal. To se však doteď nestalo. Na náš rozhovor jsem přišel z vody a jsem z ní pořád stejně nadšený. Po svém posledním závodě jsem si dal od kajaku dva měsíce pauzu, ale teď jsem se začal znovu hýbat a cítím, jak je to úžasné. Tenhle sport mě pořád baví natolik, že se ho nehodlám vzdát.

Jaký byl hlavní důvod, že jste se rozhodl říct profesionálnímu sportu sbohem právě letos?

Šlo o kombinaci zdravotně i časově náročnějšího období. Systém našeho sportu je nastavený tak, že pokud si člověk nevyjede nominace v dubnu, nemá moc šancí dostat se na velké závody. Já jsem si těsně před nominačními závody lehce obnovil zranění krční páteře, a tím pádem jsem nebyl dostatečně připravený. Asi by to šlo vydržet přes prášky na bolest, jenže to jsem nechtěl absolvovat. Jsem ve fázi života, kdy bych si kariéru prodloužil jen o pár měsíců, možná o rok či dva. Bylo by to ovšem na úkor mého blízkého okolí.

Kdybyste zrekapituloval sportovní kariéru, které okamžiky byly nejnáročnější?

Kajak je těžký obecně, jde přece jenom o extrémní sport. Vyrůstali jsme v loděnici v Troji, kde jsou sice skvělé podmínky, ale nebyly peníze na to, abychom na podzim nebo v zimě odjížděli na soustředění do tepla. Celou zimu jsme trávili v Praze a trénovali v mrazech, ve větru a za deště. Často jsme byli promočení a převlékali se na krajnici u řeky. Náročná byla samozřejmě tréninková období před olympiádou, v rámci kterých jsem se připravě snažil dát maximum. Neměl jsem tehdy žádné větší závazky, takže jsem byl v loděnici téměř nonstop. V té době jsem si říkal, jestli se dá takový nápor vůbec vydržet. Vždycky zvítězila radost z vody, z toho úžasného živlu, a z lidí, kteří se v tomhle sportu pohybují, a to nejen v Česku.

Stříbrná medaile z olympiády v Londýně (2012)

Zahrál si hlavní roli ve filmu Tenkrát v ráji (2016).

S Kateřinou Bartuněk Hrstkovou ve StarDance (2023)

Byly někdy chvíle, kdy jste se na řece bál o život?

Několikrát jsem měl namále a přesvědčoval jsem mozek i tělo, aby fungovaly na 100%, jinak hrozilo, že se utopím. Nebylo to nikdy během závodů, ale při sjíždění divoké řeky. Častěji jsem se nicméně ocitl v situacích, kdy jsem se bál o druhé. Bohužel jsem v tomhle sportu během života přišel o několik kamarádů a kamarádek, v jednom případě poměrně nedávno. Musíte se s tím naučit žít. Nejkrutější je asi první ztráta.

Váš bratr jezdí rovněž na kajaku a před lety málem přišel o život, je to tak?

Bratr byl tehdy v kómatu asi pět dní, ležel na jednotce intenzivní péče. Jakmile ho pustili domů a on se trochu oklepal, zase sjížděl kanál. Následně se dostal do reprezentace, takže jsme jezdili nějakou dobu spolu. Zrovna včera jsme se po práci sešli v Troji a poprvé tam jezdil jeho syn. Bylo hezké pozorovat, jak roste nová generace kajakářů.

Máte raději slalom na kanále, nebo sjezd divoké řeky?

Obojí je hezké, nechtěl bych upřednostňovat jednu disciplínu před druhou. Díky slalomu jsem se naučil skvěle pádlovat, být si na vodě jistý a být v extra dobré kondici. Na závodech jsem se pak nemusel tolik stresovat. Naopak na divoké řece člověk stresy zažije. Víte, že pokud uděláte chybný záběr, špatně se nakloníte nebo vjedete do nebezpečného místa, můžete zemřít. Ten adrenalin mě baví. Nehledě k tomu, že jsem se podíval na nádherná místa ve světě, třeba na Aljašku nebo do Kalifornie, kde byly kolem nás jen hory, medvědí stopy a divočina. Sjížděli jsme třeba Gangu v Bangladéši. Těch míst bylo opravdu hodně a rád na to vzpomínám.

Když odbočíme od sportu, máte za sebou též hereckou zkušenost. Ztvárnil jste hlavní roli horolezce ve filmu Tenkrát v ráji. Jaké to bylo?

V okamžiku, kdy jsem nabídku na roli dostal, se mi ve sportu dařilo a neměl jsem potřebu tuhle výzvu přijímat. Režisér se mi po roce ozval znovu, mně se zrovna úplně nepovedla sezona, a tak jsem si řekl, že do natáčení půjdu. Mentálně jsem si u toho hrozně odpočinul, bylo to úplně něco jiného, rozšířila se mi tím síť zážitků, kamarádů a nových tváří. Bylo to obohacující ve všech směrech. Další sezonu už jsem zajel výborně. Pauza vyplněná filmováním byla tedy užitečná i pro můj sport.

Vavřinec Hradilek

Český vodní slalomář se narodil v roce 1987 v Praze. Je stříbrným medailistou z olympijských her 2012 v Londýně a mistrem světa v individuální kajakářské disciplíně z let 2013 a 2017. V roce 2016 se představil jako herec v hlavní roli ve filmu Tenkrát v ráji, inspirovaném skutečnými událostmi ze života horolezce Josefa Smítky, v roce 2021 se objevil v menší roli kanoisty ve snímku Zátopek. Zúčastnil se loňského ročníku taneční soutěže StarDance, v níž vybojoval třetí místo. V dubnu 2024 oznámil ukončení profesionální závodní kariéry.

14
let

trvala kariéra
Vavřince Hradilka
ve vrcholovém
sportu.

Jak jste se na roli coby neherec připravoval?

Chodil jsem na lekce ke Claudii Vaškové, se kterou jsme si hodně povídali, zkoušeli repliky a zhruba týden předem jsme si připravovali konkrétní scény. Byl jsem strašně nervózní, hlavně před prvním natáčením v Tatrách, kdy jsem skoro nespal. Na place byla samá velká jména jako Jan Budař, Vica Kerekes, Mirek Etzler, měl jsem z toho respekt. Snažil jsem se uklidňovat tím, že si mě režisér z nějakého důvodu vybral, a tak jsem byl co nejvíc přirozený.

Zúčastnil jste se posledního ročníku taneční soutěže StarDance. Čekali jste, že se proboujete do finále?

Absolutně ne. V závěru soutěže už jsem měl nasmulovaných dost pracovních závazků, protože by mě opravdu nenapadlo, že do finále postoupím. Nikdy předtím jsem netančil. Nechodil jsem ani do tanečních. Byla to ohromná příležitost naučit se něco nového a mít téměř neomezené množství času s tanečním profesionálem. V minulosti jsem ani netušil, co je to waltz a valčík nebo jaký je rozdíl mezi standardním a latinskoamerickým tancem. Hodně mi pomohla má taneční lektorka Káťa, která se mnou měla trpělivost a všechno mi polopatě vysvětlovala.

Jaký byl stres během živých přenosů?

Obrovský! Mozek před kamerou okamžitě všechno zapomene, hlavou se mi honilo tisíc myšlenek. Nevěděl jsem, kterou nohou vykročit, kam dát rameno. Šeptal jsem Kátě, že si nic nepamatuju, ale ona mě uklidnila. Zjistil jsem, že tělo si kroky pamatuje. Že zkrátka svalová paměť funguje lépe než hlava. Nikdy se mi nestalo, že by mi kroky během přímého přenosu zcela vypadly.

Na vašem Instagramu mě zaujalo video, ve kterém v kajaku sjíždíte nuselské schody. Kdo na to přišel?

S nápadem na tuhle aktivitu mě oslovil Pivovar Radegast v rámci své kampaně. Mají v plánu jako první v Česku zadržet v krajině do roku 2030 víc vody, než spotřebují. Mě to samozřejmě hned nadchlo, protože jednak je to taková rošťárna, jednak jde o připomenutí skutečnosti, že i když nám v tuzemsku občas prší, akumulace vody v krajině je špatná a oblasti sucha jsou čím dál větší. Pokud můžu nějak přispět k tomu, abychom měli v hlavě, že vodou se nemá plýtvat, rád to udělám. Sjetí schodů nasucho se sice může zdát jako úplná blbost, jednou by se nicméně opravdu mohlo stát, že nebude na čem jezdit.

Jakým směrem byste se teď chtěl ubírat?

Hodně mě to táhne k letectví. Přišly dokonce nějaké nabídky s výběrovým řízením. Momentálně jsem si dal nějaký čas na rozmyšlenou, abych zjistil, kde mě to bude nejvíc bavit. Chtěl bych se také víc věnovat svému podniku – Kayak Beach Baru na Náplavce – nebo uskutečnit některé extrémní expedice, zdokumentovat je a přinášet fanouškům kvalitní videa s příběhem o daném místě. Dál mám v plánu co nejvíc cestovat, ať už s kajakem, nebo s rodinou. Budu doufat, že všechny plány vyjdou. □

Sdílená IN 100 v mobilu

NOVINKA

**Roční jízdenka
ke sdílení mezi
až 4 osobami**

- jízdenku Sdílená IN 100 můžete průběžně využívat s kolegy, rodinou či přáteli
- ve zvolený den může cestovat jedna osoba ze skupiny uživatelů
- aktivovaná jízdenka na daný den se předkládá v mobilní aplikaci Můj vlak
- elektronické místenky v aplikaci Můj vlak jsou zdarma (vyjma povinně místenkových vlaků/oddílů)

Cestování
vlakem
je ekologické

Pojedte s námi.
www.cd.cz/sdilena100

České dráhy
Moderně a spolehlivě

ČD Bike

REZERVACE
ONLINE

Půjčovny kol a služby pro cyklisty

- 69 půjčoven kol (ve vybraných stanicích si lze vypůjčit i elektrokola a koloběžky)
- k dispozici kvalitní kola s předpisovou výbavou a pravidelným servisem
- rezervace v e-shopu ČD nebo v aplikaci Můj vlak
- přeprava a úschova vypůjčených kol zdarma na vybraných tratích a úsecích

kolo
od 210 Kč/den
elektrokolo
od 380 Kč/den

TIP

Kolo si můžete
bezplatně zapůjčit
na jeden den
za 100 bodů
z věrnostního
programu ČD Body.

Cestování
vlakem
je ekologické

Pojed'te s námi.
www.cd.cz/cdbike

České dráhy
Moderně a spolehlivě

cestování po Moravskoslezském kraji

Babí léto v Opavě ve znamení jubilea

Máte-li v plánu navštívit Opavu, vyrazte v září. Město si totiž právě připomíná 800 let od zmínky v dekretu Přemysla Otakara I., a tak se zde koná řada výstav, přednášek a kulturních akcí nad rámec toho, co by babí léto přineslo normálně.

Text: Simona Smithová

Město Opava leží na stejnojmenné řece mezi výběžky Nízkého Jeseníku a Poopavskou nížinou. Je průmyslovým a kulturním centrem českého Slezska a neodmyslitelně se pojí s osobností Petra Bezruče. Při procházce městem vás zaujmou architektonické skvosty z různých období – ať už sakrální, nebo světské.

13. září

sady U Muzea
a Smetanovy sady
**vernisáž výstavy
Zahrada světla**

Na návštěvníky čekají stánky s občerstvením, nápoji a DJ. Umělkyně Pola Sutryk představí jedlou instalaci. Vstup je zdarma.

14. září

KUPE
**Franz Kafka –
Zámek**

Zavítejte na vernisáž ilustrací výtvarníka a hudebníka Jaromíra 99 ke komiksově adaptaci slavného románu. Akce začíná v 17 hodin a součástí bude beseda.

24. září

KUPE
**Moje cesta –
setkání
s umělcem
a jeho osudem**

Zaposlouchejte se od 16 hodin do hudby inspirované španělskými rytmy v podání kytaristy íránského původu Shahaba Tolouiea a jeho tria.

Za slavným rodákem

Slezské zemské muzeum nabízí ke zhlédnutí stálé expozice i příležitostné výstavy. V historické budově v Opavě se na třech podlažích rozprostírá Expozice Slezsko. Její dvě části přibližují přírodní podmínky a biodiverzitu regionu (Příroda Slezska) a dějiny, kulturu a obyvatelstvo oblasti od pravěku do 20. století prostřednictvím abecedně řazených hesel (Encyklopedie Slezska).

V místech, kde stával rodný dům proslulého slezského barda, sídlí Památník Petra Bezruče. Informace o básníkovi načerpáte na výstavě Život a dílo Petra Bezruče, v jejímž závěru si prohlédnete jednotlivá vydání Slezských písní.

Před 800 lety

Opava si letos připomíná 800 let od vydání královského privilegia, ve kterém je poprvé označena jako město. V Obecním domě si proto do 22. září můžete prohlédnout unikátní nálezy z první poloviny 13. století, originál nejstarší dochované listiny z roku 1247 a další zajímavosti. V rámci oslav je v historické budově muzea k vidění výstavní cyklus Opava jubilejní.

Všemi smysly

Začátek podzimu patří už tradičně multižánrovému festivalu Bezručova Opava, který od 1. září do 13. října nabízí literaturu, hudbu, výstavy, filmy či divadlo. Tématem jsou opavské stopy a představí se desítky umělců spojených s Opavou – životem, dílem nebo svým odkazem. Kromě

toho se můžete těšit třeba na koncert Rozálie Havelkové (26. září) či premiéru Černé komedie ve Slezském divadle Opava (17. září).

Ve Smetanových sadech a v sadech U Muzea nevynechte fascinující výstavu audiovizuálních instalací Zahrada světla – proplouvá historií Opavy a představí celkem deset děl tvořených elementy, jež lze vnímat doslova všemi smysly.

Okruh po městě

Aplikace Vlakerem na výlet vás provede bohatou historií města a odmění ČD Body. Začnete ve stanici Opava východ a během šestikilometrového okruhu vás okouzlí mimo jiné kostel sv. Jana Křtitele, budova Slezského zemského muzea, minoritský konvent s hrobkou opavských Přemyslovců či budova radnice, jejíž věž Hláška bude 7. září od 10 do 17 hodin přístupná veřejnosti. □

Vlakerem do Opavy

Opava je důležitým železničním uzlem. Z ostravského hlavního nádraží nebo Krnova se sem dostanete přímým vlakem za 35 minut. České dráhy provozují i přímé vlaky mezi stanicí Opava východ a Prahou, které zvládnou cestu přibližně za 3,5 hodiny. Nejvýhodnější spojení najdete na www.cd.cz nebo v aplikaci **Můj vlak**.

72%
ČSFD

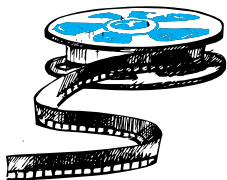
71%
IMDb

Co je vám, doktore?

Krise středního věku probíhá různě. Navzdory rozvodu, změně práce a strachu ze zániku lidské civilizace může skončit relativně dobře, byť s hořkou příchutí. Vždycky totiž zbývá naděje, že naše děti se budou mít lépe.

Text: Petr Horálek

Československo, 1984

Premiéra 1985

81 minut

Režie:

Vít Olmer

Scénář:

Antonín Máša,

Vít Olmer,

Zdeněk Svěrák

Hrají:

Zdeněk Svěrák,

Ivona Krajčovičová,

Iva Hüttnerová,

Ondřej Pavelka,

Eva Asterová

V polovině 80. let vzniklo z dnešního pohledu nečekané pracovní duo Zdeněk Svěrák a Vít Olmer. Po tvůrčích zůstaly dva oceňované filmy – s podobnou tematikou i hereckým obsazením. První z nich se možná povedl o trochu víc, když ke krizi mezilidských vztahů přidal varování před ekologickou katastrofou, to vše v lehce komediální, tudíž dobře stravitelné podobě.

Odcizení a hledání

Čtyřicátník Bohouš Burda (Zdeněk Svěrák) je nešťastný. Má strach z energetické krize a zničení přírody, především si však nerozumí s manželkou

Blankou (Iva Hüttnerová), která z kariérních důvodů odmítá mít děti. Bohouš se navíc zamiluje do mladé kybernetičky Terezy (Ivona Krajčovičová s hlasem Nadi Konvalinkové) a touží po životě na venkově. Ani práce zubaře v nemocnici ho neuspokojuje.

Mezitím Blanka, která s Terezou pracuje v programátorském středisku mamutího hutního závodu, čelí intrikám dravě ambiciózního Karla (Ondřej Pavelka). Ten udržuje milostný poměr jak s Terezou, tak s další kolegyní, nebezpečnou koketou Veronikou (Eva Asterová). Propletenec pracovních a citových vztahů nakonec vyústí v krizi, ze které vzejdou relativní vítězové a poražení.

Administrativní centrum Nová Karolina Park

Teplná elektrárna Kunčice

Hutnický a strojírenský komplex Nová huť býval symbolem města.

„ Já pořád nevím, proč chcete s tou přírodou bojovat. Copak je to náš nepřítel? ”

Nepodařený útěk z města

Kariérista Pavel se sice dočká povýšení, a dokonce může jezdit na Západ, vlastní vinou ovšem ztratí milovanou Terezu. Z materiálního hlediska vyhrává Veronika, která se výhodně provdá a žije v luxusu. Jenom se musí smířit se starým a ošklivým partnerem. Blanka si prosadí rozvod a zůstane sama v pohodlném bytě s mikrovlnnou troubou a barevným televizorem na dálkové ovládání (obojí u nás bylo tehdy novinkou). Lidský se smiřuje s Bohoušem, kterému přeje jeho nový vztah a později též manželství s Terezou.

Noví pan a paní Burdovi utíkají z města a hledají štěstí v nádherné roubence na venkově. Těší se na chov zvířat a praní v neckách. Bohouš přijme práci v pojizdne zubařské ordinaci, aby mohl být co nejdál od civilizace. Jenže jejich domek musí po čase ustoupit stavbě „nové a krásné silnice“, takže se dvojice stěhuje na anonymní panelové sídliště. Ale jejich syn se možná stane lesníkem...

Ubylo kouřících komínů

Už úvodní záběry s domy, továrnami a tramvajemi odhalí, že jsme v Ostravě, byť její jméno ve filmu nepadne. Hlavní hrdina Bohouš například kráčí po ulici, po níž dnes lidé míří do nákupního nebo administrativního centra Karolina. Většina klíčových scén nicméně vznikla v areálu, který v té době nesl jméno Nová huť Klementa Gottwalda.

Drzá Veronika třeba jezdí na kole po podnikové komunikaci a my dnes jasně rozpoznáme současnou elektrárnu Kunčice. Parkoviště, na kterém běhal Pavel mezi položenými pneumatikami, už neexistuje. Stejně jako koksovna a teplárna dolu Karolína v pozadí. Až se budete Ostravou procházet, budete možná překvapení, jak moc se město za 40 let změnilo – naštěstí k lepšímu. □

Ostravské procházky

Město Ostrava připravilo s Klubem českých turistů koncept pěších stezek, které vás provedou zajímavostmi metropole. Na sedmi okruzích poznáte typickou architekturu Ostravy i krásnou přírodu, kterou byste tu ani nečekali. Zblízka uvidíte nejen bytové domy postavené ve stylu sověly (socialistického realismu) a nejstarší dosud fungující hostinec Zlatý lev, ale rovněž rybníky na Mitrovicích, Heřmanický rybník s romantickými posedy v rákosí nebo zbytky zaniklé železniční trati Mariánské Hory – Brušperk.

Po stezkách krajinou břidlice

V Suchdole nad Odrou od hlavní trati z Olomouce a Přerova odbočuje vedlejší trať, která přes Odry, Jakubčovice a Vítkov míří po 39 km na konečnou v Budišově nad Budišovkou. Dráha zde prochází územím s desítkami pozůstatků a památek souvisejících s výskytem, těžbou a zpracováním břidlice.

Text a foto: Břetislav Koč

Místní krajina nabízí mnoho možností pro pěší i cyklisty po dobře značených naučných stezkách s volbou cíle, délky a také náročnosti. Na výlet se lze vydat v podstatě z kterékoli stanice či zastávky na trati. Ideálním východištěm může být město Budišov nad Budišovkou, kde sídlí v bývalém mlýně na břehu říčky Budišovka Muzeum břidlice.

Historické destičky

Toto muzeum vzniklo roku 1996 a nabízí všestranné poznání, nejen pokud jde o břidlici jako usazenou horninu, ale také o její těžbu a zpracování na konečné produkty, především v podobě tradiční

krytiny střech, obkladů a dlažby či uměleckého ztvárnění. Pověstné jsou historické břidlicové destičky, které sloužily jako písanky ve školách. Psalo se na ně železným hrotem, tzv. ocílkou, a vše bylo možné vymazat.

V expozici nechybí historické nářadí používané při těžbě a štípání břidlice a je zde vystavený též původní dřevěný důlní vozík. V zahradní venkovní expozici muzea si můžou návštěvníci v tzv. štíparně vyzkoušet práci mistrů štípačů nebo vyrobit nějaký upomínkový předmět. Muzeum má omezenou otevírací dobu, v září do něj můžete zavítat jen v sobotu od 10 do 15 hodin. Pro skupiny více než osmi osob lze objednat prohlídku.

Muzeum břidlice v Budišově nad Budišovkou v bývalém vodním mlýně

Zahradní expozice Muzea břidlice

22km

délka trasy

Ve štípnárně si návštěvník může vyzkoušet ruční zpracování břidlice.

Ukázka dobývání břidlice v muzejní umělé štole

Břidlicové stezky

Budova muzea je východištěm sítě propojených naučných stezek s celkovou délkou tras a okruhů až 55 km. K dispozici jsou mapky možných cest značených v terénu. Na zajímavých místech, například u zaniklých jam lomů, šachet či dolů, u hald břidlice, případně u jezírek v zatopených lomech, najdete informační tabule a nechybí ani odpočívadla, pochopitelně krytá nebo obložená břidlicí. Některé pozoruhodné trasy a objekty jsou zpracované jako samostatné skládačky s mapkou.

Pozůstatky po těžbě

Největší koncentraci a různorodost pozůstatků po těžbě stejně jako reálného využití této horniny v současnosti nabízí obec Zálužné. Sem se dostanete ze železniční stanice Svatoňovice či ze zastávky Čermná ve Slezsku; je to odtud asi 7 km. Pak půjdete po značené naučné stezce Dědictví břidlice se zastaveními u bývalých povrchových lomů nebo na haldách odpadních břidlicových úlomků, které postupně zarůstají zejména břízami. Mimořádné je současné využití břidlice pro zídky a části starších i nových obytných budov, které cestou na několika místech objevíte.

Raabova štola

Atraktivní památkou na hlubinnou těžbu břidlice je Raabova štola na jižním okraji Zálužného. Stezka k ní vede od Rotterova mlýna (zastávka č. 9 na stezce Dědictví břidlice) západním směrem kolem několika okrajů bývalých lomů a dolů. Je to asi 700 m k samotnému vchodu do štoly. Ta je přístupná organizovaným prohlídkám s průvodcem pravidelně v sobotu od 9:30 hodin pro skupiny 5–10 osob, jindy po dohodě s majitelem štoly a organizátorem prohlídek, kterým je Spolek Zálužné.

Naše trasa ze Zálužného pokračuje dál po červené značce po pravém břehu meandrující Moravice do osady Podhradí (možnost dokončit trasu autobusem) nebo k nádraží ve Vítkově. □

Vlakem do Budišova nad Budišovkou

Z Ostravy

Osobním vlakem s přestupem v Suchdole nad Odrou

Z Olomouce

Vlakem vyšší kvality do stanice Hranice na Moravě a dál regionálními vlaky s přestupem v Suchdole nad Odrou

Do začátku října 2024 zajišťuje dopravu mezi Suchdolem nad Odrou a Budišovem nad Budišovkou náhradní autobusová doprava.

Raabova štola – pohled do chodby

Za tuto trasu získáte v aplikaci Vlakem na výlet

20 ČD Bodů

Španělský masakr v Novém Jičíně

O dalším směřování našich zemí nebylo definitivně rozhodnuto ani po bitvě na Bílé hoře. Část protestantské šlechty ještě několik let vedla boje s císařskými posádkami. Jedna z mnoha bitev proběhla v Novém Jičíně a skončila pro svou dobu příznačně – masakrem poražených.

Text: Petr Horálek

Třicetiletá válka prý začala v Praze v květnu 1618. I když obyvatelé Nizozemska, které od poloviny 16. století bojovalo o svou nezávislost na Španělsku, by s tímto názorem zřejmě nesouhlasili. Po slavné české defenestraci, při které se královským místodržícím a jejich sekretáři vyhozeným z okna Hradu skoro nic nestalo, vypukl krvavý regionální a později

celoevropský konflikt a počet obyvatel se na zasažených územích snížil o třetinu, mužů dokonce až o polovinu.

Král prchá ze země

České stavovské povstání představovalo fakticky vzpouru proti bigotně katolickému Ferdinandovi II. Nový protestantský vzdorokrál Fridrich Falcký, zeť anglického panovníka Jakuba I., se však na našem trůnu ohřál jenom něco málo přes rok. Po prohrané bitvě na Bílé hoře 8. listopadu 1620 na jeho dvoře vypukla panika a hysterie. Místo toho, aby

Bitva o Nový Jičín na vyobrazení ve Španělské kapli

Jan Jiří Krnovský

Zimní král Fridrich Falcký

Habsburský král a císař Ferdinand II.

se obránci Prahy pořádně opevnili a počkali na blížíící se posily, utekl „zimní král“ urychleně z Čech. Kdoví, jak by se osud povstání vyvíjel, kdyby v čele státu stála silnější osobnost.

Krnovský vévoda v akci

I po demoralizujícím úprku Fridricha Falckého se část domácí protestantské šlechty nevzdávala. Mezi nejodhodlanější patřil vévoda Jan Jiří Krnovský. Nenechte se zmást českým ekvivalentem jeho jména, z dnešního pohledu to byl Němec jako poleno, navíc pocházel z rodu Hohenzollernů, který dal později vládce Prusku. Johann Georg von Jägerndorf, jak znělo v němčině jméno vrchního velitele slezských stavů během povstání proti Habsburkům, nebyl žádný lidumil. Jako horlivý kalvinista obracel poddané na „správnou“ víru násilím, tedy pomocí vojáků.

V lednu 1621 se dostal do říšské klatby a současně ho prohlásili za zbaveného jeho země. S vědomím toho, že nemá co ztratit, pokračoval v bojích, jeho vojsko opanovalo Horní Slezsko a vtrhlo do Čech i na Moravu. Dokonce se pokoušel o výpady na území dnešního Slovenska, kde se chtěl spojit se silami uherského knížete Gábora Bethlena. A právě v této době se jeho pozornost upřela na Nový Jičín, ve kterém byla umístěna silná katolická posádka složená především z neapolských žoldněrů placených Španělskem.

Masová poprava

Nový Jičín představoval ve vévodových očích nebezpečí, vřdyt odtud mohli vyrážet jeho nepřátelé a ohrožovat protestantské hrady a sídla na severní Moravě či ve Slezsku. Stavovské vojsko o síle

Kostel Panny Marie Bolestné zvaný Španělská kaple

10–15 tisíc mužů proto přitáhlo k městu a 25. července ho začalo obléhat. Během bitvy vypukl velký požár a všechna předměstí Nového Jičína vyhořela. Oheň znemožnil katolické posádce účinnou obranu a stavovská armáda slavila vítězství.

Pouze malé části obránců včetně velitele se podařilo uprchnout do Olomouce. Ostatní byli vydáni na milost a nemilost vítězům. Milosti se však nedočkali. Asi pět stovek španělských, správněji italských zajatců bylo po bitvě popraveno a odklizeno do hromadného hrobu. Nový Jičín se na čas ocitl v rukách stavovských oddílů.

Musíme tam všichni

Krnovský vévoda Jan Jiří, respektive Johann Georg ale nedokázal dobýt celou Moravu, jak plánoval. Jeho spojenectví s uherským knížetem se rozpadlo v prosinci 1621 a o pár měsíců později byl vyhnán rovněž ze Slezska. Zemřel jako chudý zkrachovalec v Levoči na Prešovsku. Když císařská armáda obnovila svou moc v Novém Jičíně, byla nad masovým hrobem postavena na počest zabitých vojáků kaple pojmenovaná Španělská. □

Španělská kaple

Původně stála nad hromadným hrobem zabitých vojáků dřevěná kaplička. Postavili ji už v roce 1621. V roce 1787 ji však nechal císař Josef II. zrušit a změnit na skladiště soli. Takto objekt fungoval až do roku 1841, kdy ho vykoupil a nechal vysvětit místní měšťan Franz Mech. O 13 let později proběhla jeho přestavba a rozšíření do dnešní podoby. Španělskou kapli neboli kostel Panny Marie Bolestné najdete ve Smetanových sadech.

Technotrasa jede!

Zamilujte se do technických památek severní Moravy a Slezska. Uvidíte, že láska k řemeslu, poctivé práci, industriálnímu dědictví a technické minulosti i současnosti se v tomto kraji pěstuje už dlouho.

Nechte se okouzlit technickými skvosty a geniem loci netradičních památek a objevte Technotrasu, virtuální stezku, která propojuje industriální zajímavosti kraje. Najdete na ní skvělé tipy na výlet.

Jízda po Osoblažce

Podnikněte s dětmi výlet do zapomenuté krajiny Osoblažska. Svezte se jedinečným parním vlakem po nejklikatější úzkorozchodné dráze v zemi. Setkáte se s nefalšovaným průvodčím stejně jako s přednostou stanice. Možná také s legendárním loupežníkem Hotzenplotzem, který dostal jméno podle německého názvu Osoblahy.

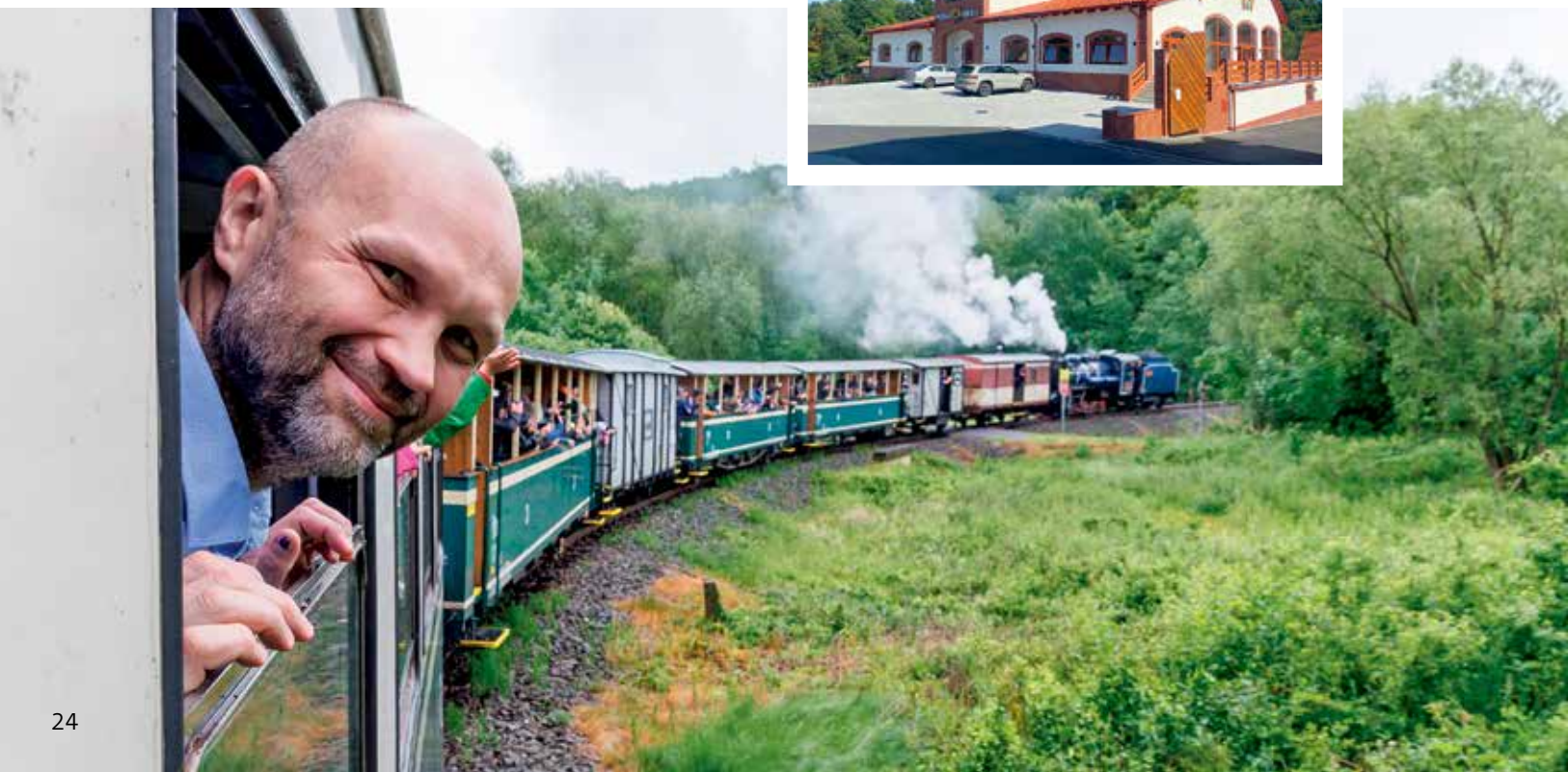
Úzkorozchodná trať Třemešná ve Slezsku – Osoblaha

Stříbrný důl v Horním Městě

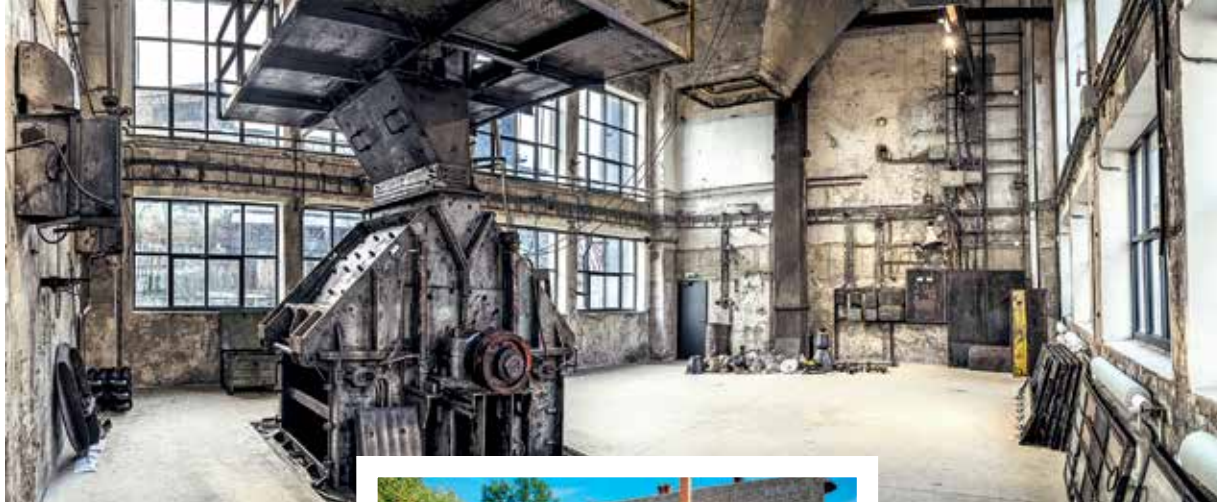
Vydejte se do hlubin, kde se od 15. století kutalo vzácné stříbro. Skály, nyní část Horního Města na Rýmařovsku, byly jedny z nejstarších a nejdůležitějších hornických center v Jeseníkách. Svou velikostí patří Horní Město ke třetímu největšímu rudnímu revíru na Moravě. Od července 2023 je Hornoměstské podzemí, které jako jediné v kraji reprezentuje rudné hornictví, otevřené veřejnosti. Můžete navštívit stařiny, jež sahají do hloubky 50 m pod povrchem. Vzácný kov se tady kutal od 15. století a díky němu bylo Horní Město za Rudolfa II. povýšeno na svobodné císařské horní město. Těžbu stříbra postupně nahradila těžba železa.

Pivovar Koníček

FUTUREUM
v Dolních
Vítkovicích

Mendelův dům

Kosárna

Pivovar Koníček

Ochutnejte pivo, které vás rozřehtá. Historie areálu pivovaru Koníček ve Vojkovicích sahá do roku 1860. Tehdy se zahájila výroba pálenek a líkérů. Pivo se tady vaří od roku 2006 a na prohlídce se dozvíte vše o technologii výroby. Projdete si celý proces vaření piva od varny přes spilku, ležácké sklepy až po stáčírny. Po exkurzi v pivovaru se ještě podíváte do malého zemědělského muzea, kde se vrátíte v čase o několik desetiletí zpět. Poté vás čeká procházka po tzv. Koníčkově Stodolní ulici, kde se můžete pomodlit v pivní kapliče. Nakonec nesmí chybět ochutnávka moku v degustační pivnici Šalanda.

FUTUREUM

Objevte unikátní a udržitelně revitalizovanou národní kulturní památku. FUTUREUM vzniklo přeměnou bývalého výklopníku a mlýnice uhlí v areálu Dolních Vítkovic v Ostravě. Objekty jsou pro zájemce o industriální památky a širokou veřejnost zpřístupněny prostřednictvím kombinace expozic, prohlídkového okruhu, výstav, přednášek, workshopů a dalších akcí. Jedná se o úspěšnou proměnu industriální památky na otevřené kulturní centrum, které propojuje historii unikátního místa se současností a budoucností.

Mendelův dům

Výstava zemědělských strojů, výukové programy pro děti na téma genetiky nebo posezení v příjemné kavárně vás čeká v Mendelově domě ve Vražném. Prozkoumejte památku, kde se geniální přírodovědec německého původu, zakladatel genetiky a objevitel základních zákonů dědičnosti narodil a trávil dětství. Prohlédnout si můžete muzeum J. G. Mendela, najdete tady hned několik nově pořízených exponátů – křtitelnic, ve které byl vědec pokřtěn, a vzácnou sbírku knih. Součástí rodného domu je knihovna. V objektu se lze ubytovat a k dispozici je půjčovna elektrokol.

Kosárna Karlovice

Na Kosárně v Karlovicích navštívte novou expozici kovárny. Kdysi se tady vyráběly kopy a drobné kovové nástroje. Součástí expozice je interaktivní model hamru, který se zde dřív nacházel a sloužil k výrobě a opracování železa. Uvidíte nejen kovářskou výheň, ale třeba též kovářský měch. Navštívte historické venkovské stavení a nechte se okouzlit klidem a nádhernou přírodou areálu národní kulturní památky. V rámci workshopu pletení košíků z pedigu si vyzkoušíte svou zručnost, šikovnost i trpělivost. Odměnou vám bude vlastnoručně vyrobený suvenýr, který si odnesete domů.

www.technotrasa.cz

Přijďte se podívat

Moravskoslezský kraj nabízí spoustu atraktivních možností, jak trávit volný čas: krásnou přírodou, historická místa, sportovní a kulturní akce. Ikonicke jsou pro tento region technické a industriální památky, na které jsme pyšní. Určitě se přijedte podívat – nikde jinde v Česku je neuvidíte. Myslím, že se nám daří na industriální historii stavět a některá v minulosti průmyslová místa oživovat a dávat jim nový obsah. Nejzajímavější technické památky propojuje virtuální stezka Technotrasa.

Jednou ze zastávek jsou Dolní Vítkovice, nejnavštěvovanější turistický cíl v kraji a podle statistik organizace CzechTourism pátý nejvyhledávanější v tuzemsku. Za pozornost stojí ostravský Landek Park, uhelné a břidlicové doly, jedinečné mlýny nebo osoblažská úzkokolejka. Zajímavostí však pro vás máme mnohem víc. Přijďte se o tom sami přesvědčit.

**Josef Bělíca, hejtman
Moravskoslezského kraje**

rodinné výlety

Zábava uvnitř

Malý svět techniky v Dolních Vítkovicích

Zábavně-vzdělávací areál je začleněn do industriálního objektu v Dolních Vítkovicích. Je to něco mezi interaktivní hernou, výstavou a zrušenou továrnou. Děti budou nadšené například z ponorky, opravdové lokomotivy, reálné vesmírné družice s fungující vysílačkou, do které navíc můžou vlézt a mačkat všechna tlačítka, a budou si moct vyzkoušet – pod dohledem obsluhy – třeba soustruh. Určitě je zaujme kolejiště s vláčky a rozmanité technické přístroje, na které lze sahat! Na návštěvu si vyčleňte aspoň 2–3 hodiny. Dejte pozor: mimo hlavní sezonu zde mají v pondělí zavřeno, příležitostně také z důvodu filmování.

Zábava venku

Hobby park Bohumín s rančem a opičí drahou

Původně to byl jen vyhrazený kousek městského parku. Postupně se z něho stal plnohodnotný zábavní areál, který se skládá z velkého dětského hřiště, ranče, dopravního hřiště i místa pro venkovní workout. Hobby park Bohumín vás naláká na skluzavky, houpačky, prolézačky s opičí drahou nebo umělý kopec s vodní pumpou. Jsou tu též ohrady s kozami, ke kterým máte volný přístup. V oploceném areálu se nachází dva stánky s občerstvením.

Za zvířaty

Ostravská zoo připomíná lesopark

Překvapí vás, jak je ostravská zoo rozlehlá, krásná a pečlivě udržovaná. Množstvím zeleně působí jako kultivovaný les. A na mnoha místech tu mají větší či menší hřiště. Většina expozic je po rekonstrukci – například ta s medvědy nebo šimpanzi. Unavení

návštěvníci můžou k přesunu využít vláček. Pokud chcete dávat jídlo zvířátkům, jako jsou kozy, kachny nebo ryby, použijte výhradně krmivo z místních automatů. A kdyby náhodou přšelo, schováte se ve velkých vytápěných pavilonech.

Výhodné cestování pro školy

TIP

Plánujete školní výlet
nebo exkurzi v ČR nebo
v zahraničí?

- využijte Skupinové jízdenky nebo slevy pro školní skupiny a jejich doprovod
- zaregistrujte se v e-shopu jako firma a nakupujte se **slevou až 10 %**

Cestování
vlakem
je ekologické

Pojed'te s námi.
www.cd.cz/skoly

České dráhy
Moderně a spolehlivě

Dva symboly Japonska:
věčně zasněžený vrchol sopky Fudži
a moderní rychlovlak

Japonsko

Nové Tókaidó slaví šedesátiny

V polovině 60. let se zrodila vysokorychlostní železnice, jak ji známe dnes. Šlo o nově vybudované přímé trati, na kterých se vlaky pohybovaly rychlostí víc než 200 km/h. Tím se otevřely dveře do nové dimenze cestování.

Text: Petr Šťáhlavský

Bylo 1. října 1964 a v Tokiu se pouhých deset dní před zahájením letních olympijských her odehrávala velká slavnost za účasti císaře Hirohita. Začínala nová služba Japonských národních železnic (JNR) mezi Tokiem a Ósakou. Generální ředitel společnosti Ischida přestřihl pásku na centrálním tokijském nádraží a zahájil provoz první skutečné vysokorychlostní železnice na světě: Tókaidó-šinkansen.

První japonská železnice

Cesta k vysokorychlostní železnici nebyla jednoduchá ani přímá. Na největším japonském ostrově Honšú žije 80% ze zhruba 125 milionů obyvatel císařství. Ostrov je hornatý, a tak se drtivá většina

ekonomické činnosti koncentruje na pobřeží, hlavně východním. Nachází se zde rovněž největší japonská centra: hlavní město Tokio se 14 miliony, Jokohama se 3,5 milionu, Ósaka se 2,7 milionu, původní hlavní město Kjóto s 1,5 milionu nebo Nagoja se 2,2 milionu obyvatel.

Žádný div, že tam vyrostla první japonská železnice, pojmenovaná podle staré obchodní cesty Tókaidó. Na doporučení zahraničních poradců se zvolil kapský rozchod 1 067 mm. Japonsko tenkrát ještě nebylo rozvinutou zemí a v polovině 19. století nikdo nečekal, že se tento izolovaný ostrovní stát změní v jednu z největších ekonomik světa. První železnice Tokio – Ósaka měřila po svém dokončení 589 km.

Typický design rychlovlaků série nula

Kodama, Hikari a Nozomi

Japonské rychlovlakly začínaly se dvěma typy spojů. Pomalejší Kodama zastavuje ve všech stanicích. Rychlejší Hikari má méně zastávek. První rok jezdily rychlostí 200 km/h a trať Tokio – Ósaka projely za pět, respektive čtyři hodiny. O rok později se rychlost zvedla na 210 km/h a cestovní čas zkrátit na čtyři, respektive tři hodiny. V roce 1988 bylo na Tókaidó zavedeno maximum 270 km/h, a v roce 2014 dokonce 285 km/h! V roce 1992 vyrazily expresy Nozomi s ještě méně zastávkami. Z Tokia do Ósaky dojedou za 2,5 hodiny. Ve špičce jezdí každých deset minut. V roce 1964 jezdilo na Tókaidó 60 spojů denně, v roce 1980 už to bylo 250 vlaků a nyní je jich zhruba 500. Trať každý den využije asi 400 000 cestujících. Celkem 85% cest mezi Tokiem a Ósakou se odehrává vlakem.

Tókaidó se od počátku stalo nejvytíženější japonskou tratí. Ve 30. letech 20. století dosáhl rozsah dopravy takové úrovně, že se začalo uvažovat o výstavbě nové souběžné trati. Dokonce už začalo plánování, projektování, výkup pozemků a první stavební práce. Podařilo se vyrazit tři tunely, které se o dvě desítky let později využily při stavbě vysokorychlostní železnice.

Katastrofální válka

Během druhé světové války ovšem dostala přednost zbrojní výroba a plány na novou železnici musely počkat. Válka skončila pro zemi katastrofou a způsobila ohromné škody na infrastruktuře. Houževnatí Japonci však na troskách vybudovali moderní firmy a rozvinuli nejnovější technologie. Zatížení železnic bylo brzy na stejné úrovni jako před válkou. Nejzřetelnější to bylo na východním pobřeží ostrova Honšú na trati Tókaidó.

Trať prošla modernizací a od roku 1956 byl v celé její délce zajištěný elektrický provoz. Dvojkolejná, na některých úsecích dokonce čtyřkolejná trať umožňovala na úzkém rozchodu rychlost až 130 km/h. Už v polovině 50. let na ní byla přepravena čtvrtina veškerých cestujících a také nákladu všech japonských železnic. Jenže délka Tókaidó představovala pouhých 3% celé železniční sítě. Přetížení bylo zřejmé a požadavky na nové přepravy dál rostly. Japonská vláda musela situaci řešit.

Sázka na riziko

Dopravní odborníci navrhli tři možná řešení. Stavbu nové železnice podél stávající trati s obvyklým japonským rozchodem, nově trasované železnice rovněž o rozchodu 1 067 mm a třetí, revoluční

Rok 2008 a loučení s první generací rychlovlaků

řešení bylo postavit úplně odlišnou dráhu v nové trase s normálním rozchodem 1 435 mm.

První dvě varianty měly výhodu v možnosti propojení s původní infrastrukturou. Nevýhodou hlavně v případě první varianty bylo vedení trati v hustě obydlené oblasti, což by si vyžádalo množství zásahů do zastavěných oblastí. Nevýhodou úzkého rozchodu byla též menší přepravní kapacita a rychlost.

Japonci šli nakonec do rizika a zvolili poslední řešení. Stavbu nové, zcela izolované trati s normálním rozchodem a s dosud nevyzkoušenými technologiemi. A ukázalo se, že vize a sázka na budoucnost byly správnou cestou.

Testování zařízení

Experimenty už dřív prokázaly, že elektrický vlak může dosahovat vysoké rychlosti. V roce 1903 jely elektrické vozy na zkušební dráze u Berlína 210 km/h a francouzské elektrické lokomotivy vytvořily v roce 1955 světový rychlostní rekord 331 km/h. Ale nikde na světě se dosud nejelo rychlostí 200 km/h v komerčním provozu. V době, kdy se v Japonsku rozhodlo o rychlodráze, jezdily vlaky ve Francii a Německu nanejvýš 140 km/h a uvažovalo se o návratu k předválečné stošedesátce.

Cestování rychlovlakem v roce 1971

Řada E5 se vyrábí od roku 2011 a jezdí rychlostí až 330 km/h.

Zastávkový spoj Kodama

Jeden z nejmladších rychlovlaků N700S je v provozu od roku 2020.

Japonští inženýři museli vyřešit a otestovat celou řadu úplně nových zařízení, například zabezpečovací systémy, přenos signálů z trati do vlaku, automatické řízení, odolnou konstrukci trati a trakčního vedení. Navíc se museli vypořádat s vysokými nároky na bezpečnost a odolnost železnice při zemětřesení. Poloměry oblouků stanovili na 2 500 m, maximální sklony až na 50 % a zvolili napájecí soustavu 25 kV 60 Hz AC.

Nové Tókaidó měřilo 515 km a vzniklo zde celkem 16 stanic (s průměrným mezistaničním úsekem 32 km). Plánované náklady se odhadly na téměř 200 miliard jenů, nakonec se nicméně vyšplhaly na dvojnásobek. Zkušební provoz se zahájil v létě 1964.

Nová generace vlaků

Bylo třeba vyvinout první vlaky na světě určené pro každodenní provoz rychlostí nad 200 km/h, najít nejúčinnější aerodynamický tvar, který snižuje odpor vzduchu, a vyřešit umístění dostatečně výkonného pohonu. Ještě důležitější otázkou byla konstrukce brzd, které zastaví vlak co nejrychleji bez přehřátí v důsledku vysoké rychlosti. Také bylo nutné zajistit plynulý přísun energie a zároveň vyloučit riziko poškození pantografů nebo trolejí.

Do roku 1962 dodalo několik výrobců šest různých vozů, ze kterých vznikly dvě testovací soupravy. Zkoušelo se všechno včetně uspořádání interiéru. Designéři navrhli sedm různých variant. Pro zkoušky se s předstihem dokončil 37 km dlouhý úsek trati mezi Kamonomijí a městem Ajase, na němž jedna z testovaných souprav překonala v říjnu 1962 poprvé rychlost 200 km/h.

Různé typy rychlovlaků s odlišnými aerodynamickými tvary

Japonské rychlodráhy

Po Tókaidó se v roce 1972 otevřela první část trati Sanjō-šinkansen, vedoucí na jihozápad do Hakaty. Z Tokia do Hakaty (1 086 km) dojedou nejrychlejší vlaky za čtyři a tři čtvrtě hodiny cestovní rychlostí cca 225 km/h. Japonsko disponuje 3 146 km rychlodrah s maximální rychlostí až 320 km/h. Nejrychlejší spoje dosahují cestovní rychlosti kolem 240 km/h.

Pro pravidelný provoz objednal JNR dvanáctivozové vlaky s 25 m dlouhými vozy. Všechny nápravy byly hnané a celá jednotka disponovala výkonem 8 880 kW a maximální rychlostí 210 km/h. Později byly vlaky rozšířeny až na 16 vozů s výkonem 11 840 kW a kapacitou až 1 340 cestujících. Ke konci své životnosti se naopak zkracovaly a využívaly na regionálních vlacích na kratších linkách.

Bílý nátěr s modrým pruhem

Luxusnější třída měla čtyři místa na šířku vlaku se středovou uličkou a turistická třída pět míst s uličkou mezi dvěma a třemi sedačkami, které byly otočené ve směru jízdy. Zvlášť elegantní byl jejich aerodynamický design s výrazným nosem inspirovaným letadly DC 8. Eleganci vlaků podtrhoval bílý nátěr s tmavě modrým pruhem

a proužkem na rámu a širokým pruhem v úrovni oken. Po vylepšení infrastruktury se v roce 1986 zvýšila rychlost na 220 km/h.

V letech 1963–1986 vyrobily japonské továrny 3 216 vozů sestavených do 201 jednotek. Poslední z vozidel první generace dosloužilo na konci roku 2008. Japonské dráhy se s nimi rozloučily důstojně sérií vzpomínkových jízd. Vůbec poslední spoj Hikari 347 dorazil do stanice Hakata 14. prosince 2008 v 18:01 hodin, čímž definitivně po 44 letech skončil provoz první generace rychlovlaků. □

Zajímá vás železnice hlouběji a chtěli byste si přečíst víc článků s touto tematikou? Zkuste oborový magazín Železničář, který koupíte v pokladnách na nádražích nebo si jej můžete předplatit za 500 Kč na rok či za ČD Body z věrnostního programu Českých drah a získat navíc 4x ročně oboustranný plakát ve formátu A2. Více informací naleznete na stránkách zeleznicar.cd.cz.

IDSOK

INTEGROVANÝ DOPRAVNÍ SYSTÉM
OLOMOUCKÉHO KRAJE

MobilOK_new

Srpnové novinky **pro studenty**

Máš kartu ISIC?

- ✓ Už nikam nemusíš...
- ✓ Vše si vyřídíš on-line

Aplikace **MobilOK_new** je dostupná prostřednictvím **Google Play** nebo **App Store**.

TECHNOTRASA

Unikátní technické památky a řemesla
severní Moravy a Slezska

ČD servis

Národní den železnice zavítá do České Třebové

Přijďte si užít atmosféru Národního dne železnice. Tradiční oslava na kolejích se letos uskuteční v České Třebové dokonce ve dvou dnech – 21. a 22. září. Navštivte Svět historie, změny a zábavy. Sobotní denní program zakončí exkluzivní světelná show.

Na největším svátku železnice objevíte desítky kusů historické i moderní železniční techniky. Svou techniku zde budou prezentovat vedle Českých drah rovněž společnosti ČD Cargo, METRANS, LokoTrain či CZ LOKO. Kromě toho budou ze stanice Česká Třebová odjíždět nostalgické vlaky na okolní trati.

Tři světy

Výstavu nejkrásnějších historických parních, motorových a elektrických lokomotiv představí Svět

historie. Chybět nebudou jízdy zvláštních vlaků či parních mašin. Programem v areálu a na jeho točně vás provedou moderátoři Aleš Lehký a Ondřej Kubala.

Svět změny reprezentuje moderní flotila Českých drah, jejich dceřiných společností a spolupracujících dopravců. V areálu bude k vidění několik vozidel ze soudobé produkce včetně „vlajkové lodi“ – Comfortjetu (ten pouze v sobotu). Zazáří též zlatý Vectron, oslavující úspěch českých hokejistů na letošním mistrovství světa.

Česká Třebová
21.–22. 9.
od 9 hod.

Bohatý doprovodný program pro rodiny s dětmi nabídne Svět zábavy. Nejmenší návštěvníci na místě najdou řadu zábavných či hravých aktivit, mašinkové skákové hrady, tvořivé dílny nebo soutěže o ceny. V rámci programu proběhne pokus o zápis do Guinnessovy knihy rekordů.

Noční show

Nenechte si ujít exkluzivní světelnou show plnou historických lokomotiv v areálu depa Česká Třebová! Začíná 21. září ve 20 hodin na točně Světa historie. Čeká vás víc než desítky nejen historických exponátů v na míru připraveném scénickém osvětlení a celý zážitek podtrhne hudba. V rámci komentované přehlídky moderátoři všechny exponáty představí a zazní řada zajímavých faktů.

Kolik stojí vstupné? Ideální je využít nabídku ALL-IN TICKET, která zahrnuje vstup na denní program

i noční show a volnou jízdenku na všechny zvláštní vlaky v rámci Národního dne železnice 2024 v České Třebové. Doklad ALL-IN TICKET stojí pro dospělého 600 Kč, pro dítě 400 Kč. Za standardní jednodenní vstupenku zaplatíte 250 Kč, děti ve věku 6–17 let mají vstup za 50 Kč a v nabídce je též rodinná vstupenka (2 + 2) za 500 Kč. Samostatné vstupné na noční show přijde na 400 Kč.

Historie i současnost

A jaké lokomotivy a vozy se vám představí? Z těch parních to bude třeba Všudybylka (354. 195) nebo Velký bejček (423.041), který své jméno získal díky houževnatosti. Motorové vozy zastoupí například Čmelák (T 669.1172) – nejsilnější nákladní lokomotiva vyráběná v ČSSR – nebo Sergej (T 679.1529).

Z elektrických jednotek a lokomotiv se představí Pantograf (EM 475.1045/46) nebo Žehlička (E 458.1001). Moderní tvář reprezentují vedle zmiňovaného ComfortJetu také nízkopodlažní jednotky RegioFox a RegioPanter, které začínají dominovat na regionálních tratích. Ale bude toho samozřejmě mnohem víc, přijďte se přesvědčit.

Vlakem do České Třebové

Na svátek železnice se vydejte pravidelnými spoji Českých drah. Při cestě vlakem ČD můžete využít slevu Vlak+ na zpáteční cestu ve výši 50%. Jízdenky zakoupíte v aplikaci Můj vlak. Ze železniční stanice Česká Třebová bude zřízena kyvadlová železniční a autobusová doprava zdarma do centra dění – do depa Česká Třebová – a zpět.

Pokud na akci vyrazíte vlastním vozem, nechte ho na záchranném parkovišti. Nachází se v bezprostřední blízkosti areálu depa na odstavné ploše u kolejí. Při jeho využití zaplatíte jednorázový poplatek 50 Kč. Po předložení předem zakoupené vstupenky na Národní den železnice 2024 z online předprodeje máte tuto službu zdarma. □

Regionální dny železnice

Kromě Národního dne železnice v České Třebové můžete v září vyrazit rovněž na regionální oslavy.

8. září Trutnov
28. září Ostrava

www.denzeleznice.cz
www.cdnostalgie.cz

Do školy i práce s výhodným tarifem

Se začátkem školního roku je potřeba řešit, jak se nejlépe dostat do školy nebo nového zaměstnání. Které jízdenky vás při cestování vlakem vyjdou nejlevněji?

Existuje řada možností, jak při cestách po železnici ušetřit. Záleží rovněž na tom, jak často, ve kterých dnech a intervalech vlak používáte.

Traťové jízdenky

Jezdíte vlakem pravidelně nebo často, ale v různé dny? Pak pro vás může být výhodná Traťová jízdenka. Zatímco děti a mládež u ní využijí slevu hrazenou státem, dospělí získají nižší cenu díky aplikaci IN 25 a IN 50. Traťová jízdenka je ideální pro opakované cesty po vámi vybrané trati do vzdálenosti 150 km. Můžete cestovat libovolně často, jednosměrně, obousměrně či jen v části trasy. Platnost jízdenky lze nastavit na 7, 30, eventuálně 90 dní. Jízdenka existuje též v přenosné (papírové) variantě, takže ji využijte kdokoli, třeba členové rodiny.

Traťová jízdenka – 10 dní

Jezdíte-li pouze v některé dny, může se vám hodit Traťová měsíční jízdenka – 10 dní, která chytře kombinuje výhody dlouhodobého a jednorázového dokladu. Její platnost je přesně 30 dní a během této doby s ní lze cestovat deset libovolných dní,

přičemž trasu, která nesmí přesáhnout 150 km, si zákazník nadefinuje sám. Tato nabídka se hodí třeba zaměstnanci, který pracuje na poloviční úvazek a nepravidelně dojíždí do vzdáleného města, kombinuje práci z domova a kanceláře, nebo vysokoškolským studentům, kteří dojíždí na vyučování jen několikrát týdně.

Sdílená IN 100

Potřebujete přenosnou jízdenku pro rodinu nebo skupinu kamarádů či kolegů? Pořiďte si síťovou jízdenku Sdílená IN 100, kterou mohou průběžně využívat až čtyři cestující po dobu jednoho roku. Hodí se třeba pro partu kamarádů, kteří rádi cestují a každý den s ní ze čtyř sdílejících osob vyrazí někdo jiný. Případně se může osvědčit kolegům, kteří pracují ve směnách proti sobě (krátký a dlouhý týden).

Výhodou je, že není nutné potkat se a předávat si jízdenku osobně. Vše se děje elektronicky. Jízdenka je nahraná na Virtuální In Kartě v mobilní aplikaci Můj vlak. To znamená, že žádné další jízdenky si nekupujete a ve vlaku v aplikaci Můj vlak ukážete průvodčímu jen QR kód aktivované jízdenky. □

Kolik zaplatíte

Přesnou cenu vámi vybrané jízdenky zjistíte pomocí ceníku, který najdete na www.cd.cz v sekci Čím se řídíme v dokumentu Tarif ČD, případně vám pomůžou zaměstnanci ČD na pokladnách. Například za jízdenku Sdílená IN 100 až pro čtyři osoby za rok zaplatíte 29 990 Kč. V současné době probíhají s Jihomoravským krajem jednání, která mohou mít od prosincové změny jízdních řádů vliv na platnost dokladů ČD v tomto kraji. O případných změnách budeme včas informovat.

Podzimní menu ČD Restaurant

Na palubě restauračních a bistrovozů Českých drah podzimní chmury nehrozí. Společnost JLV totiž v nové nabídce ČD Restaurant připravila řadu příjemných překvapení, kterým kraluje kachna doplněná nabídkou pro vegetariány či pivním speciálem.

Nové sezonní menu JLV vzniklo opět ve spolupráci s Asociací kuchařů a cukrářů. Hvězdou podzimní nabídky je bezpochyby kachna se značkou Czech Specials, konkrétně konfitované kachní stehno s červeným zelím, brusinkami, řepou a bramborovými šiškami, tedy originální variace klasického a oblíbeného jídla, jež vám dodá sílu i chuť. Že už se vám sbíhají sliny?

Něco lehčího

Na podzim lze ovšem očekávat také řadu příjemných slunných dní, kdy možná přijde vhod spíš něco lehčího. Pak by mohlo být skvělou volbou, a to nejen pro vegetariány, cizrnovo-květákové kari s jasmínovou rýží. Nebo vám postačí něco menšího? Co takhle typicky podzimní dýňový krém ozvláštěný dýňovými semínky a pomerančovou šťávou?

Nechybí nová sladká tečka, tentokrát mrkvový koláč s ořechy, ke kterému se skvěle hodí flat white. Jde o silnější druh kávy s mlékem, jenž se v nabídce objevuje v reakci na četná přání „kávomilců“.

Skořice, hřebíček a dýně

A radost pocítit též příznivci piva, kteří vědí, že chmelová rozmanitost nekončí u spodně kvašeného ležáku. Podzimní pivní speciál 13 UNION Pumpkin ALE – tradičně od létajícího minipivovaru Chroust – je tentokrát hřejivý a ozvláštěný trochou skořice, hřebíčku, muškátového oříšku a samozřejmě dýní. Na dlouhé podzimní večery je to ideální volba. Jen pozor, abyste nezapomněli vystoupit. S ČD Restaurant je cesta plná zážitků. **□**

Kachní stehno, červené zelí s brusinkami a řepou, bramborové šišky

Cizrno-
květákové kari,
jasmínová rýže

Dýňový krém
s pomerančem
a dýňovými
semínky

Mrkvový koláč
s ořechy

Můžete potkat ve vlaku

Hrajeme žánry, co se nám právě líbí

Pomocí hudby sblíží Petra Soukupová stovky lidí a vytváří nezapomenutelné zážitky. Soubor Police Symphony Orchestra, ve kterém hraje a pracuje už 14 let, vyprodal Lucernu, vystupuje na železničních nádražích – a teď o něm dokonce vznikl celovečerní film.

Co chystáte v nejbližší době?
Na konci roku – 6. prosince – uděláme koncert v Rudolfinu, kde s námi vystoupí Kato z Prago Union. Momentálně je stěžejní hlavně film, který o nás vznikl. Pokud jde o orchestry, mají lidé často předsudky. Ten náš je však opravdu jiný, my hrajeme, co se nám líbí, všechny možné žánry. A zároveň je to hodně o lidech. Myslím, že každý si v tom filmu najde nějaké své téma, které řeší. Je to celé o odvaze, o tom, nebát se dělat chyby a jít za svými sny.

Jak film Velký finále PSO vznikl?

V roce 2020 jsme slavili deset let a já jsem rok předtím s kamarádem domluvila, že to zdokumentuje – jen pro nás do šuplíku. A na Smetanově Litomyšli za mnou přiběhl režisér Dominik Kalivoda a říkal: „Seženu koprodukce, producenta a uděláme celovečera.“ A co tenkrát řekl, to se teď opravdu děje. Původně se mělo točit rok, ale protože přišla pandemie, natáčení se prodloužilo na tři. Ve filmu ukazujeme všechny důležité momenty orchestru.

Ve snímku je zachycené jak vystupování na nádražích, tak i důležité koncerty?

Ano, diváci uvidí, jak jezdíme vlakem, jak jsme vyprodali pražskou Lucernu, Velké finále Smetanovy Litomyšle se zpěvačkou Zaz a rovněž celé období pandemie, kdy jsme dělali různé aktivity, byť v omezené míře. A také benefice v šapitó na broumovském letišti.

Kdy můžou diváci film vidět?

V kinech se hraje od konce srpna. Měli jsme velkou předpremiéru i s koncertem u nás doma v Polici nad Metují pro 150 lidí. Na konci srpna proběhla premiéra filmu v kině Lucerna a 7. září v Litomyšli na zámku budeme promítat film, který se pak překlene do galakonzertu.

Máte za sebou zajímavé projekty. Třeba busking ve vlaku a na nádražích – jak to vzniklo?

V roce 2019 jsme dostali nápad, že z našeho orchestru uděláme buskerskou kapelu, budeme jezdit vlakem po Česku a hrát na náměstích. A v roce 2020 jsme jeli tour po nádražích.

Bavilo vás to?

Třeba hlavní nádraží v Praze je na takové hraní v pohodě, protože strop je zde nízko. Ovšem na nádraží v Plzni je velká hala, tam jsme se dokonce stěhovali do mezipatra nahoře, aby bylo aspoň něco slyšet. Není to samozřejmě ideální prostor na koncertování, bylo to nicméně hezké oživení.

Jak proběhla spolupráce se zpěvačkou Zaz?

Chtěli jsme dostat nějakého zahraničního hosta k nám a podařilo se to na Smetanovu Litomyšl, kde jsme hráli Velké finále. Nikdo o tom tenkrát nevěděl kromě pár lidí z vedení festivalu a nás. A bylo to překvapení i pro diváky. Zapadlo do sebe několik událostí: máme kamaráda, který bookuje zahraniční umělce, a zpěvačka Zaz byla v Německu asi dva dny před datem, kdy jsme my hráli na festivalu.

Police Symphony Orchestra

Petra Soukupová založila Police Symphony Orchestra v roce 2010 se svým bratrem Jakubem.

Co plánujete dál?

Je toho hodně. Mě by bavilo udělat busking vlakem po Evropě, nebo aspoň nějaké části. Jenže když teď máme i sbor a je nás 150, je to logisticky složitější. Dál bychom si přáli pomoci opravit takovou barokní sýpku u nás ve městě, abychom měli do budoucna zázemí a zároveň doplnili turisticko-kulturní infrastrukturu města.

Jak se dá koordinovat 150 členů?

Máme nastavený dobrý princip frekvence zkoušení i koncertů, byť každý rok řešíme, jestli toho není moc, nebo málo. Velkou práci zastávají koordinátoři jednotlivých sekcí – orchestru, pěveckého sboru a psoborců, což jsou lidé, kteří neumí hrát ani zpívat, ale chtějí být součástí souboru. Tak nám třeba vaří a dělají pomocné práce kolem.

Jak často zkoušíte?

Jednou za 14 dní, většinou v sobotu dopoledne. Před velkými akcemi zkoušíme klidně celý víkend. Koncertů máme 10–15 ročně – víc to nejde, aby to bylo stále dobrovolnické. Protože kromě organizačního týmu se tomu všichni věnují bez nároku na honorář. www.policesymphonyorchestra.cz

Je to skupina muzikantů, zpěváků, dobrovolníků a srdcařů. Police v názvu znamená Police nad Metují, kde orchestr vznikl. Většina ze 150 členů nejsou profesionální hudebníci, nýbrž nadšenci, kteří hrají srdcem a s chutí. V jejich repertoáru najdete různé hudební žánry. O orchestru vznikl film *Velký finále PSO*, který se právě promítá v kinech a speciálně s koncertem bude ke zhlédnutí 7. září v Litomyšli.

Vlakem po Evropě

Freiburg im Breisgau

Klenot Schwarzwaldu zaujme každého cestovatele po Německu. Najdete zde malebné dlážděné uličky, rušné trhy s místními specialitami i městské potůčky. A k toulkám přírodou vybízí nedaleká lesnatá krajina nebo jezero Titisee.

Freiburg im Breisgau je historické město v německé spolkové zemi Bádensko-Württembersko. Leží mezi Rýnem a částečně horskou krajinou Schwarzwald. Altstadt neboli Staré Město, freiburský kostel a ikonické hrázděné domy jsou jen některé z mnoha památek, které si můžete během výletu prohlédnout.

Staré Město

Historie Freiburgu im Breisgau sahá do 12. století. Architektura je zde dechberoucí, některé budovy se vyznačují jedinečnou směsicí různých stylů. Třeba freiburský velechrám (Minster), největší kostel ve městě, představuje nádhernou ukázkou gotické architektury. Uvnitř naleznete působivé vitráže, složité řezbářské práce a varhany, které byly zhotoveny v 15. století.

Přijedete-li sem, určitě zavítejte do Starého Města. Jeho jižní stranu dřív chránily dvě výrazné věže s branami uvnitř hradeb. Zajímavostí je, že do dnešní podoby je zvýšili až po roce 1901. Na západě leží starší brána Martinstor (Martinova brána), o které existuje zmínka už z roku 1238. Východní nese jméno Schwabentor (Švábská brána) a pochází pravděpodobně z poloviny 13. století. Z vnější strany ji zdobí obraz patrona města sv. Jiří s drakem a na vnitřní straně je namalovaný obchodník s povozem.

Radnice a univerzita

Za zmínku stojí dvě místní radnice. Základy první začaly vznikat už ve 13. století, kdy zde sídlil městský písař. Tato červená budova nese název Stará radnice. Zatímco Nová radnice je bílý rohový dům se dvěma štíty, který svou podobu získal v 19. století.

Dalším cílem turistů je freiburská univerzita, jedna z nejstarších v celém Německu. Byla založena už v roce 1457. Studentům nabízí širokou škálu oborů, turisté v kampusu objeví krásné parky a zahrady. A pokud byste rádi obdivovali víc městské flóry a fauny, vyrazte do univerzitní botanické zahrady (Botanischen Garten der Universität Freiburg).

Toulání v přírodě

Město leží v oblasti Schwarzwald. Je tedy známé svými malebnými výhledy na hory. Najdete zde řadu turistických stezek a cyklostezek, které umožňují přístup do této lesnaté oblasti. Pokud si chcete vyzkoušet něco odvážnějšího, blízké jezero Titisee je skvělým místem pro vodní sporty, jako je rafting, jízda na kajaku nebo kanoistika.

Pro aktivnější turisty je ideální výlet na Schlossberg, odkud se vám naskytne nádherný pohled na město a okolní krajinu. Na vrchol kopce vede několik turistických tras a ti, kdo dávají přednost klidnější cestě, můžou využít lanovou dráhu. Na vrcholu kopce stojí moderní rozhledna a na jižním svahu se rozkládají vinice.

Tradiční speciality

Freiburg im Breisgau se může pochlubit bohatou kulinářskou scénou. Městské trhy jsou plné čerstvých produktů i regionálních specialit a restaurace nabízí místní stejně jako mezinárodní kuchyni. Určitě zde ochutnejte tradiční pokrm zvaný Flammkuchen, druh pizzy s tenkou kůrkou se šunkou, cibulí a sýrem.

Další typická jídla, která byste měli zkusit, jsou smažené brambory se slaninou a cibulí, tvaroh s pažitkou či klobásový salát. Dobroty si můžete vychutnat s místním vínem, ovocnou pálenkou nebo lahodným ciderem. Dobrou chuť a šťastnou cestu! □

Vlakem do Freiburgu im Breisgau

Z Česka lze do Freiburgu im Breisgau pohodlně cestovat přímým nočním vlakem Canopus s odjezdem z Prahy zhruba v půl sedmé večer a příjezdem do cíle druhý den ráno po šesté hodině. Využít lze také denní vlaky například přes Mnichov a Mannheim nebo Drážďany, Lipsko a Frankfurt nad Mohanem. Pro cestu do Německa doporučujeme využít výhodnou Včasnou jízdenku Evropa, kterou pořídíte v [e-shopu ČD](#), aplikaci [Můj vlak](#) nebo u pokladních přepážek (zde je k ceně Včasné jízdenky Evropa navíc účtován servisní poplatek 50 Kč). Čím dřív ji zakoupíte, tím levněji můžete cestovat.

Kypr

Ostrov na hranici Evropy a Asie

Ještě ne Orient, už ne klasická Evropa. Třetí největší a nejvýchodněji položený ostrov Středomořího moře – Kypr – je pestrou mozaikou poskládanou ze střípků nejrůznějších kultur. Mnoho mocností chtělo toto strategické území pro sebe a zanechalo na něm své stopy.

Text a foto: Jakub Kapoun

Kostel sv. Lazara

Pozůstatky z dob římské nadvlády

Vdávných dobách byl domovem slonů a hrochů, pak přišli pravěcí lidé a všechny je ulovili. Před 9 500 lety tady pohřbili člověka s kočkou, dávno předtím než si tuto tradici osvojili Egypťané. Když ostrov v době bronzové osídlili Kréťané, stal se hlavním zdrojem zboží pro východní Středomoří, Egypt a Blízký východ. V té době byl kyperský král roven egyptskému vladaři a po Kypru se proháněla stáda jelenů přivezených z daleké Mezopotámie. Následovala éra pirátů, Chetitů a mořských lidí. Z chaosu se zrodilo dvanáct kyperských království, v jednom z nich se narodil Zénón z Kitia – zakladatel stoicismu.

V rukou Kleopatry

Ostrovu vládli Féničané a Asyřané. A předtím než si ho na téměř 200 let zabrala Persie, ho měla v rukou Kleopatra. Však se o zdejším víně, které se tu vyrábí déle než 4 000 let, říká, že je sladké jako sama egyptská královna. Kypr byl součástí impéria Alexandra Velikého a po Ptolemaiovcích přišli Římané. V těch dobách sem přicestoval sv. Pavel se svým evangeliem.

Po zániku Římské říše a Byzance ostrov dobyli Arabové. Když se při třetí křížové výpravě nepohodl britský král Richard Lví srdce s francouzským panovníkem, zakotvil na Kypru a podmanil si ho, aby jej prodal templářům a ti poté jeruzalémskému králi.

Po éře Benátčanů a Janovanů ostrov dobyli Osmané, kteří ho v 19. století „darovali“ Britům. Turci uznali britskou nadvládu, ale Řekové chtěli nezávislost. V 60. letech jim bylo vyhověno a Kypr přivítal svého prvního prezidenta – kyperského biskupa. Turecká část ovšem návrh řeckých obyvatel na připojení Kypru k Řecku nepodporovala, a tak na sever vnikla turecká armáda a místo bylo po mnoha bojích násilně rozděleno. Dodnes Kypr protíná demilitarizační zóna pod dohledem OSN a jeho hlavní město je po pádu berlínské zdi posledním rozděleným městem Evropy.

Kde leží Lazar

Kola letadla se ladně dotkla rozžhaveného asfaltu letištní ranveje a s otevřením dveří přivítalo horko kyperského večera i nás. Cesta do města vedla kolem vyschlého solného jezera, u něhož leží mešita s hrobem tety proroka Mohameda. Na jaře bychom v jezeře naplněném deštěm viděli desítky plameňáků.

Do slunného rána Larnaky, kdysi hlavního města mocného království Kitia, nás probudil ruch ulice. Ve staré řečtině značí Larnaka sarkofág. Po snídani směřovaly naše kroky ke kostelu sv. Lazara. Ten se sem uchýlil poté, co ho Ježíš vzkřísil z mrtvých, a stal se prvním kyperským biskupem. V centru malebného náměstí obklopeného kamennými domky se tyčí byzantský pravoslavný kostel z 9. století. Pod jeho základy je hrobka samotného Lazara.

Britská vojenská pevnost s mešitou v pozadí

Rozmanité kyperské pobřeží

Benátská pevnost

Kyperská republika

Hlavní město:
Nikósie (Lefkoşa)

Rozloha:
9 251 km²

Počet obyvatel:
1 266 676

Měna:
euro (EUR)

Přístaviště ve městě Pafos

Kolena si zakryjeme purpurovými zástěrami, které jsou u vstupu volně k dispozici, a vcházíme do příšeří kostela. Je brzy ráno a místo tlačících se davů turistů vidíme místní babičky v šátcích, jak obcházejí všechny zlatem zdobené svaté obrázky a líbají je. Desítky obrazů zabudovaných ve zlatém oltáři v čele kostela osvětluje nespočet tenkých svíček, které sem chodí místní zapalovat coby poděkování.

Jen pár desítek metrů od kostela se na pobřeží tyčí mohutné hradby osmanské vojenské pevnosti, kterou do 50. let užívali Britové, a zpoza ní ční palmami obklopený minaret přílehlé mešity. Celý obraz doplňuje socha okřídleného benátského Iva.

Hrobky králů

Podél pobřeží jezdí pravidelné autobusové linky, jedna z nich nás dopravila do dalšího významného města Kypru – do Pafosu. Cestou jsme jen tak mimochodem minuli unikátní ruiny kruhových vesniček z dob neolitu. Pafos nadchne všechny milovníky rozlehlých pláží i historie. Kilometrové promenády skýtají nekonečné pohledy na moře a město je doslova poseté památkami.

V jednu chvíli se kocháte římskými ruinami a hned za rohem vás čeká dokonale zachovaná benátská přístavní pevnost tyčící se z vody. Procházku lze směřovat k přílehlému pahorku, který ukrývá pozůstatky římských staveb, jako je

Pevnost Richarda Lví srdce

Mezi Pafosem a Limasselem se za kamennou zídou obklopenou keři a stromy z vyprahlého trávníku vypíná majestátní hrad Kolossi. Stavba krychlového tvaru nese znak krále Richarda Lví srdce, který ho nechal vystavět poté, co ostrov dobyl. Také se v něm podle legendy oženil se svou manželkou. Z půdy rostou obří opuncie a mezi nimi se povalují zbytky mlýnských kamenů, jež kdysi poháněla voda z přílehlého akvaduktu. Kousek opodál stojí pozůstatek středověké továrny na cukr, který býval hlavní vývozní surovinou Kypru.

Křížácká pevnost

Znak Richarda Lví srdce

Dionýsův chrám, agora a mimo jiné sloup, ke kterému údajně přivázali sv. Pavla. Nedaleko odtud jsou ve skalách vytesané tzv. hrobky králů, jež od 4. století před Kristem sloužily jako místo posledního odpočinku významných obyvatel Pafosu.

Historickou vycházku můžete zakončit na hoře Fabrica – vápencovém kopci protkaném spletitými chodbami a obřími vytesanými místnostmi. V dávných dobách šlo o kamenolom, některé místnosti sloužily jako pohřebiště a v 17. století si zde Francouzi zřídili skalní továrnu. Při večerním prolézání nám nad hlavou sem tam přeletěl netopýr. Úzká schodiště a rozlehlé prostory nabývaly v příšeří baterky na tajemnu. Na vrcholu kopce jsme pod skromným přístřeškem našli starou řeckou mozaiku, kterou údajně objevili až pasáči ovcí.

Kouzlo kyperské kuchyně

Stejně jako Řekové si i místní potrpí na klidné chvíle odpočinku strávené pitím dobré silné kávy. Zdejší kuchaři mají vždy po ruce citrony na

dezinfekci, při vaření nešetří skořicí ani jogurtem a kyperské brambory jsou vyhlášené. Na rozdíl od jiných ostrovů, kde se mluví řecky, není národním jídlem musaka, nýbrž kleftiko neboli ukradené maso. Jde o pozvolna pečené jehněčí se zeleninou.

Zatímco dnešní varianta se peče v alobalu, v dávných dobách, kdy Řekové bojovali proti Osmanům, se vojáci vplížili do nepřátelského tábora a jehněčí tam ukradli. Jakmile tak učinili, báli se, že je vůně pečícího se masa prozradí, pročez ho zakopali do díry v zemi mezi žhavé uhlíky. Dodnes se vedou spory o to, kdo komu maso vlastně ukradl a čím je to vynález. Ať tak, či onak, kleftiko bylo na světě.

Mezi další místní pochoutky patří italské stífadu, dušené hovězí s cibulkami a rajčaty na víně, nebo souvlaki, takový kebab na špejli. Speciální delikatesou jsou loukoumades, fritované kuličky těsta s nepřebornou porcí medu, jež se podávají při důležitých pravoslavných svátcích.

Pláž, na které se zrodila Afrodita.

Mys Greco, nedaleko turecké části Kypru

Středověká továrna na cukr

Želví hnízda chráněná proti predátorům

Plavání s karetami

Kypr nabízí širokou škálu pláží – od jemných písčinych přes ty tvořené bílými oblázky až po strmé útesy plné ostrých kamenů a jeskyň. Na některých místech u moře najdete klíčky posazené nad želví hnízda, které slouží k ochraně proti nezvaným hostům, jako jsou lišky či draví ptáci. Budete-li mít štěstí, můžete si s některou želvou zaplavat. Nám se to podařilo hned dvakrát: první kareta byla odrostlé mládě, druhá měřila bezmála metr a půl. Jen je nesmíte hladit po krunýři, lechtá je to a můžou se snadno vyplašit.

Pokud si chcete půjčit auto a prozkoumat ostrov na vlastní pěst, počítejte s tím, že se tu v důsledku britské tradice řídí na opačné straně silnice. Největší problém nám dělaly kruhové objezdy, naštěstí mají auta pro turisty červenou poznávací značku.

Kypr ukrývá mnoho zvláštností, na jedné z pláží se podle legendy zrodila z mořské pěny bohyně lásky Afrodita. Dodnes její zrození připomíná útes vycházející z vln poblíž pláže. Samotné pobřeží tvoří široký pás barevných oblázků a každý si zde může najít kamínek ve tvaru srdce. Cesta na Afroditinu pláž vedla přes britské vojenské území a v rytmu kyperské hudby ubíhala svižně. Místní muzika je zvláštní směsicí řeckých a tureckých tónů.

Svatá Zalesněná

Kdysi žila jedna žena a ta byla zaslíbena jistému muži. Sama si ho však vzít nechtěla, raději tedy uprchla do lesů daleko od domova a s sebou si vzala nemalé věno. Rozhodla se, že svůj život zasvětili druhým lidem, proto okolo jeskyně, kde přebývala, postavila z nabytých peněz klášter a lidé k ní chodí-

Kyperské západy slunce patří k těm nejkrásnějším.

Kaple sv. Jiří

Kolo je ideálním společníkem na prozkoumávání Kypru.

Kyperská kultura

Kypr byl součástí antické řecké civilizace, což se odráží v bohatosti jeho kulturních tradic a památek. Historický význam ostrova potvrdila i mezinárodní organizace UNESCO, která na svůj seznam kulturního dědictví zařadila deset byzantských horských kostelů a města Kato Pafos, Palaipafos a Choירוκοitia.

li do lesů ze široka daleka, aby jim pomohla s jejich problémy. Netrvalo dlouho a z dívky se stala legenda, nikdo však neznal její pravé jméno. Začali jí tedy říkat Svatá Zalesněná – Agia Napa.

Z malé rybářské vesnice, kterou Agia Napa kdysi byla, se stalo obří turistické letovisko poté, co se Kypr rozdělil na dva státy. Do té doby se totiž všechna významná turistická centra nacházela na severu, který dnes ovládá Turecko. Kromě onoho starého kláštera není ve městě v podstatě ani kousek historie. Hotely, restaurace, noční bulvár a luxusní obchodní čtvrti táhnou davy turistů, mezi kterými je takřka nemožné se někam proklíčovat. S ohledem na vysokou návštěvnost ostrova Rusy tu nechybí Rudé náměstí.

Kouzlo pravého Kypru se nicméně skrývá až za městem. Není nic jednoduššího než si vypůjčit kolo a prozkoumat okolí. Dlouhá kamenná stezka se táhne daleko za horizont a podél relativně klidných pláží vede až k mysu Greco – stolové hoře vyčnívající z jinak rovinaté krajiny. Pod vysokými útesy se ukrývají vodou vymleté prohlubně nej-různějších tvarů a místy tvoří až jeskyně.

Když naše letadlo vystoupalo vysoko nad mraky a kdesi pod námi se ostrovy zdály jako lístky plující v tůňce Středozemního moře, před očima nám běžely všechny úžasné zážitky z Kypru – ostrovní křižovatky kultur. □

čD Night

**Cesta, kterou
prospíte, uteče
nejrychleji**

**Praha
Budapešť**
lehátkovým vozem
od **1503 Kč***

* Cena platná k 1. 8. 2024

Pojed'te s námi.
www.cd.cz/cdnight

České dráhy
Moderně a spolehlivě

**KAMARÁDI, ZVEME
VÁS NA NÁRODNÍ
DEN ŽELEZNICE
21.–22. ZÁŘÍ
V ČESKÉ TŘEBOVÉ.**

**ROZTOČÍME TO
NEJEN U TOČNY!**

PRO VLAKOFANDY

Drezína je lehké kolejové vozidlo sloužící k přepravě několika cestujících. Většinou se využívá pro služební účely. Pohání ji lidská síla nebo motor. Název draisina je odvozený od příjmení německého vynálezce. Konstruktor Karl Drais však navrhl spíš předchůdce bicyklu, jednostopé silniční odrážedlo. Drezíny jsou vyrobené na způsob motocyklů, jízdních kol nebo automobilů. Na obrázku vidíte ruční (pumpovací) typ. Víte, kde si můžete prohlédnout drezínu, co vypadá jako krásný naleštěný automobil?

Na hlavním nádraží v Praze a Plzni.

ČTI JAKO...

Tip na legráčku do vlaku. Vyberte si v časopise některý článek a zkuste ho přečíst nahlas co nejvíc bláznivě změněným hlasem. Jak by třeba rubriku Pro vlakofandy přečetla stará čarodějnice? A jak udatný rytíř, který ráčuje?

Další náměty na hlasy můžou být rozhlas na nástupišti, nadšený sportovní komentátor, nastydlý vodník, veselý papoušek, koktavá opice, líný kocour, drzá princezna, statný medvěd, moudrý slon Elfons či přísná revizorka Lenka.

Varianta hry:

Ostatní hádají, čím hlas právě předvádíš.

PROJDI DAVEM

+1

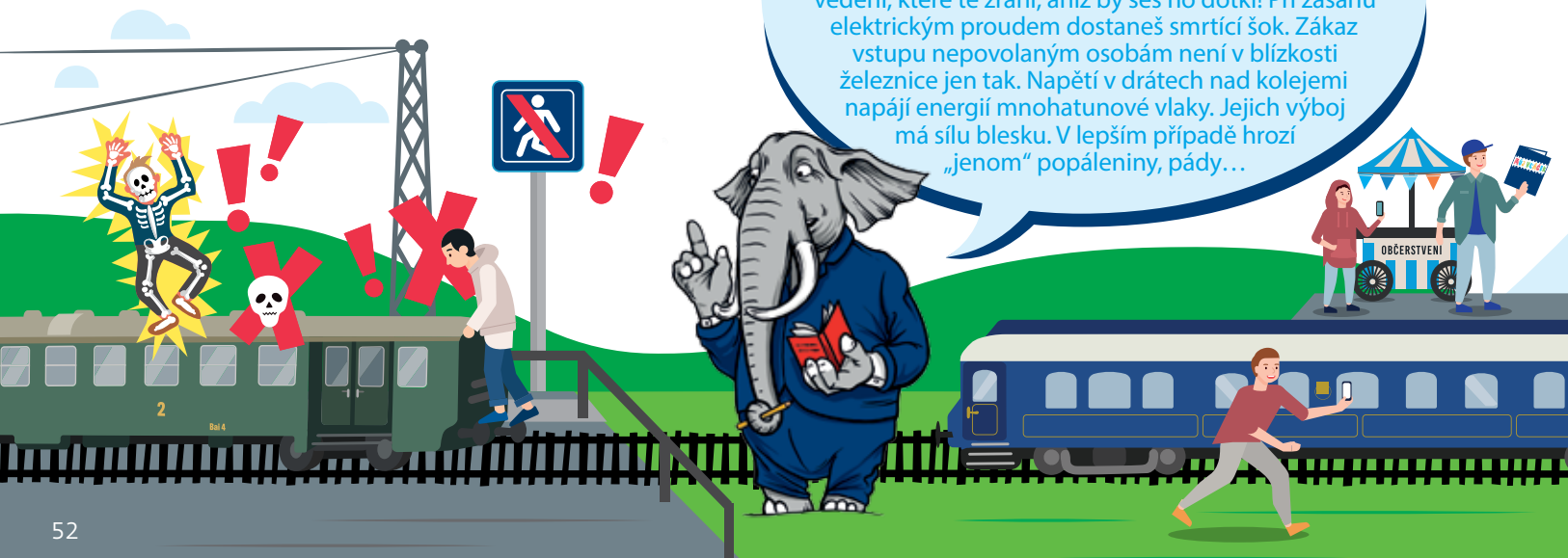
Protáhni se davem od šipky k šipce tak, že při každém kroku přičteš + 1.

2	4	5	6	7	10	8	9	7					
➔	1	2	3	4	5	6	8	10					
2	3	5	6	5	9	7	9	12					
10	13	11	12	10	9	13	12	11	10	9	8	10	13
13	10	12	14	16	15	14	13	12	11	14	18	17	20
16	13	11	19	17	15	13	19	14	20	26	23	21	26
14	15	20	14	18	16	14	19	20	25	26	27	30	23
12	11	28	15	19	20	21	22	23	24	30	28	29	➔
16	19	20	23	25	27	23	26	24	28	25	24	28	30

BEZPEČNOSTNÍ DVANÁCTERO PRO DĚTI NA ŽELEZNICI (9/12)

9. NELEZ NA VAGONY, SLOUPY ANI NA KONSTRUKCE. ČÍHÁ TAM NEVIDITELNÝ ZABIJÁK.

Při lezení na odstavený vagon se přiblížíš k elektrickému vedení, které tě zraní, aniž by ses ho dotkl! Při zásahu elektrickým proudem dostaneš smrtící šok. Zákaz vstupu nepovolaným osobám není v blízkosti železnice jen tak. Napětí v drátech nad kolejemi napájí energii mnohatunové vlaky. Jejich výboj má sílu blesku. V lepším případě hrozí „jenom“ popáleniny, pády...

LENKA

- VLAKOVÁ REVIZORKA
- KONTROLUJE PRÁCI PRŮVODČÍCH
- PROVĚŘUJE ČINNOST PRODEJNÍCH AUTOMATŮ JÍZDENEK A OZNAČOVAČŮ
- VYPOMÁHÁ PRŮVODČÍM

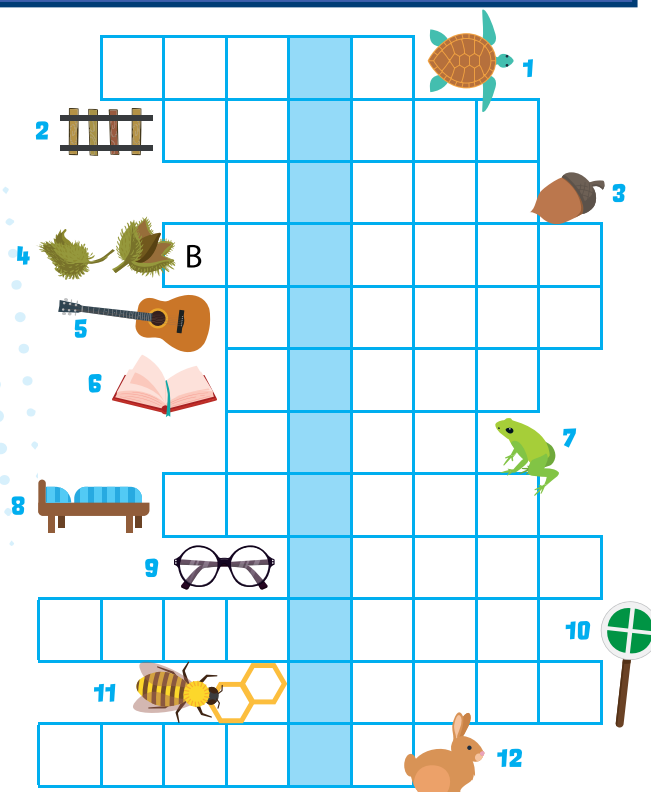
Zjisti víc o Lence a jejích kamarádech.

Přečti si víc o Dni železnice.

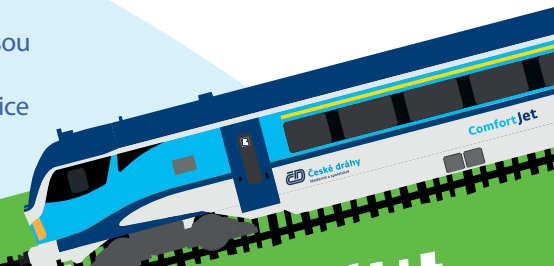
KŘÍŽOVKA

DNY ŽELEZNICE

V září se konají Dny železnice – regionální i celostátní. Tam se můžete vydat na rodinný výlet například za parními lokomotivami, historickými drezinami, motorovými vláčky i na prohlídku nejmodernějších vlaků, které jsou zatím jen ve zkušebním provozu. Historický salonní vůz císaře se tak potká s moderním ComfortJetem a vy můžete být u toho. Národní den železnice proběhne ve dnech 21.–22. září 2024 v České Třebové.

Nejmenší návštěvníci zde najdou hravé aktivity, skákací hrad i časopis Můj vláček. Chybět nebudou tvořivé dílny či soutěže o ceny.

Víc zábavy s Modrou pětkou najdeš v časopise Můj vláček. Můžeš si ho předplatit na www.cdprovas.cz/predplatne za 199 Kč na rok nebo za ČD Body z věrnostního programu Českých drah.

V kinech od 19. září
Film měsíce

Až na věky

V Norsku bude mít film *Až na věky* premiéru v říjnu, u nás ho v kinech uvidíme o měsíc dřív. Jako by ho hnalo nadšení desítek diváků, kteří ho už měli šanci vidět letos na festivalu v Karlových Varech – tam se z jeho projekce odcházelo až po několikaminutovém potlesku vstojе. Ze soutěže si odnesl pět ocenění včetně Ceny za ženský herecký výkon pro Helgu Guren.

Ta ve sžíravém vztahovém dramatu hraje Marii, která se snaží skloubit kariéru s péčí o děti a do-

mácnost, zatímco její muž Sigmund je neustále na cestách. Stejně jako mnoho jiných vztahů začal také ten jejich bezstarostnou zamilovaností. Jenže po letech manželství přichází vážná krize a Marie musí čelit svým největším obavám. Vztah ale nemůže zachránit, aniž by sama prošla upřímnou sebereflexí.

Norsko, 2024, 101 min.

Režie – Lilja Ingolfsdottir

Hrají – Helga Guren, Oddgeir Thune, Heidi Gjermundsen Broch, Marte Magnusdotter Solem

TV tip

Hell's Kitchen Česko

Tuzemská obdoba světové show, v níž roli slavného Gordona

Ramsayho převezme Radek Kašpárek. Kdo z profesionálních kuchařů

vyhraje 2,5 milionu Kč a získá místo šéfkuchaře v jeho restauraci? Uvidíte na Nově od 4. září.

Divadlo

Dracula

Už je tomu neuvěřitelných 29 let, co Karel Svoboda, Zdeněk Borovec

a Richard Hes uvedli nejúspěšnější původní český muzikál na motivy

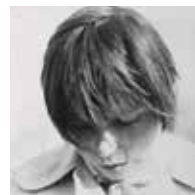
románu Abrahama Stokera.

Hit *Jsi můj pán teď zazní na scéně* Divadla Josefa Kajetána Tyla v Plzni.

Výstava

Lucia Moholy: Exposures

První velkou retrospektivu fotografky a publicistky Lucie Moholy

připravila Kunsthalle Praha. Výstava pokrývá celou její profesní dráhu od druhé

dekády po 70. léta 20. století a představí přes 600 fotografií, mikrofilmů či audionahrávek.

Kulturní tipy a recenze

Jana Kábrta

INZERCE

Film na doma

Mizerové:

Na život a na smrt

Kultovní *Mizerové* jsou zpět a s nimi pořádná nálož akce a nekorektních vtipů. Tentokrát detektivy Loweryho (Will Smith) a Burnetta (Martin Lawrence) čeká mise, během níž chtějí očistit jméno svého zesnulého šéfa, který byl obviněn z dlouholeté spolupráce s drogovými kartely.

USA, 115 min.

Režie – Adil El Arbi, Bilal Fallah

Recenze
100%

Janžurka, jak ji neznáme

Hereckých filmových portrétů je spousta, ale takový mezi nimi najdete jen zřídka. S herečkou Ivou Janžurovou totiž natáčela její dcera Theodora Remundová – a vznikl velmi osobitý dokument Janžurka.

Remundové nešlo o to, představit odkaz a dílo své slavné matky, to nechala jiným. Svým jedinečným uměleckým ztvárněním skládá životní epizody, na které by v klasickém dokumentu mnohdy ani nebyl čas. Třeba když při výletu do domu a kraje, kde Janžurová strávila dětství, napodobují s dávnou neviděnou kamarádkou fotku, na níž si hrají na nevěsty. Hravost střídají záběry ze zákulisí divadla a hodně se zastavují u historických mezníků.

S Martou Kubišovou vzpomínají, jak vyjádřily podporu Alexandru Dubčekovi, předčítá úryvek z fejetonu, který pro noviny napsala po smrti Jana Palacha, nebo připomíná hokejové vítězství nad Rusy z doby okupace. A najdou se i milostné dopisy, které Janžurová dostávala. Dcera s matkou toho nakonec stihnou dost. A nám tím nabízí unikátní vzhled do života a soukromí jedné z nejlepších hereček své generace.

Kniha

Ženy z Cínové Hory

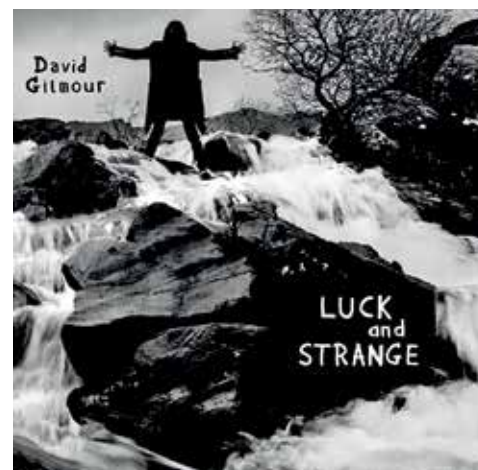
Mrazivý a uhrančivý román o posledních amerických bohyních od Paulette Kennedy se vydává vysoko do kopců Ozark, kde leží městečko Cínová Hora. Tamní ženy si dokázaly uchovat vědomosti o bylinkářství a vzácnou intuici, a ač se na ně lidé leckdy dívali skrz prsty, vyhledávali jejich pomoc. Gracelynn

Doherty je poslední v linii těchto žen. Jakmile však do městečka přijede kazatel Bellflower, slibuje zázračná uzdravení a podmaní si svými sliby celou Cínovou Horu. A je na Gracelynn, zda se mu dokáže postavit.

Hudba

David Gilmour

Hudebník, kytarista, zpěvák a jeden z hlavních zakladatelů legendárních Pink Floyd David Gilmour vydává ve svých 78 letech novou desku Luck and Strange. Album nahrával v Londýně pět měsíců a je jeho první nahrávkou po devíti letech. Bude na ní osm nových skladeb spolu s krásným přepracováním písně Between Two Points od The Montgolfier Brothers.

Co se děje na sítích

Fiasco Jona Mariánka

Hejty a kritiku schytl jeden z nejúspěšnějších českých influencerů Jon Mariánek, který žije v USA. Fanouškům v Praze slíbil přivést show s americkým boxerem a miliardářem Jakem Paulem a rozdáváním luxusních aut mapovanou Netflixem. Fandy však naštvál – dorazil se zpožděním, rozdával bazarové ojetiny a Netflix se od akce distancoval.

Další rekord pro Ronalda

Jako by nestačilo, že je nejlépe placeným fotbalistou světa nebo že se svým účtem Cristiano ovládá Instagram. Portugalský fotbalista Ronaldo teď slaví úspěch s novým YouTube kanálem.

Když na konci roku 2022 přestoupil hvězdný fotbalista Cristiano Ronaldo do saúdsko-arabského týmu Al Nassr, sice si zařídil pohádkový plat šplhající ročně v přepočtu k šesti miliardám Kč, ale mnozí nad tím kroutili hlavou – zmizí na dohled evropskému fotbalu, tohle je konec jeho záře i kariéry, předpovídali. Po necelých dvou letech to ani na jedno nevypadá. Ronaldovi se v klubu daří, na nedávném evropském šampionátu byl nejsledova-

nějším hráčem a stále je králem sociálních sítí. To potvrdil poté, co si založil kanál na YouTube.

Za první den měl 17 milionů odběratelů, na konci srpna jich bylo o 10 milionů víc a jejich počet stále roste. Fanouškům servíruje krátká videa – třeba to, ve kterém se jde podívat na vlastní voskovou figurínu, má přes 21 milionů zhlédnutí. Ne, ne, na nějaké vyhasínání Ronaldovy hvězdy to zatím opravdu nevypadá.

To nej z Instagramu

Ed Sheeran

Zpěvák se pochlubil, jaké si udělal radosti: koupil si traktor a podíl v oblíbeném fotbalovém

klubu Ipswich Town. A v jeho dresu se proháněl po poli.

Vendula Fialová

Hvězda seriálu Ulice překvapila fotkou z dovolené v Řecku – provdala

se tam za objevitele Ewy Farné, hudebního producenta a skladatele Leška Wronku.

Soutěž o voucher na snímek Mizerové: Na život a na smrt

Oblíbené detektivky čeká mise, která by je nenapadla ani v nejdivočejším snu. Akční komedie je dostupná v O₂ Videotéce, na Slovak Telekomu a dalších online platformách. Na tři z vás čeká voucher na přehrání filmu na Starmax TV zdarma. Stačí správně odpovědět na otázku.

Jak se jmenuje dvojice herců v hlavní roli?

- A Ben Stiller a Owen Wilson
- B Will Smith a Martin Lawrence
- C Bud Spencer a Terence Hill

Odpověď zadejte do příslušného formuláře na www.cdprovas.cz do 20. září 2024.

MIZEROVÉ

NA ŽIVOT A NA SMRT

**AKCE
& NEKOREKTNÍ
HUMOR**

**Sledujte zde
od 26. srpna 2024**

CENTRUM NEOMEZENÉ ZÁBAVY

PRO CELOU RODINU

600 m²

modelových kolejišť

Autodráhy

RC modely

Fotokoutek

Funkční simulátory

Virtuální realita

Merkur dílna

Herní koutky

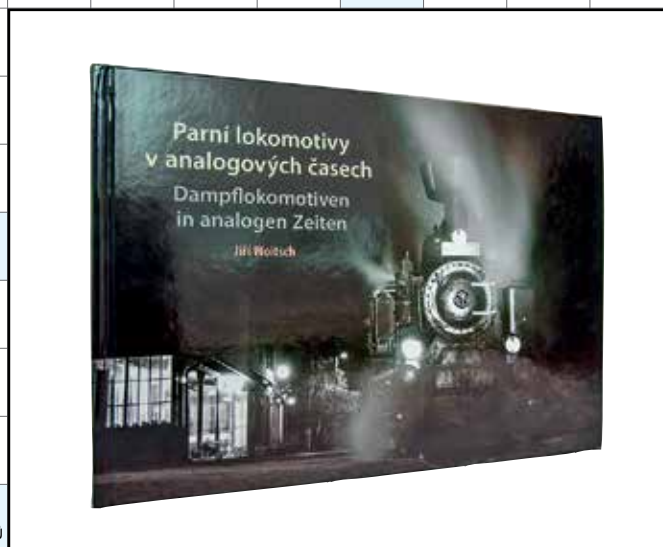
Generální partner expozice

J. R. R. Tolkien (1892–1973) – anglický spisovatel:

... viz tajenka

POMŮCKA: ISO, ROKAJ	PŘÍTOK LABE	AMBULANCE	KONEC TAJENKY	OLIN	HAD Z KNIH DŽUNGLÍ	?	TAKOVĚ MNOZSTVÍ	PÁDOVÁ OTÁZKA	POTOM	HRA SE ZPĚVY	ŽELET	?	KYPŘITI PLUHEM	PŘESKOČIT (ŘÁDEK)	AZBESTO-CEMENTOVÁ STŘEŠNÍ KRYTINA	SEVERSKÝ PŘEZVÝ- KAVEC
LEST						VYSOKÝ ŠTÍHLÝ STROM						OBILNINA				
KONEC PRACOVNÍ SMĚNY (OBECNĚ)						AFRICKÝ ŽIRAFOVITÝ SAVEC						PLACENÁ JÍZDA (SLANG.)				
KLADNÁ ELEKTRODA						OHBÍ RUKY NELESKLÝ POVRCH						KNÍŽNÍ SPOJKA SLUCHOVÝ				
?	POUZE (SLOV.) DVANÁCT MĚSÍCŮ				HEREC ŠVÉDSKÝ AUTOMOBIL				SMĚROVAČ (V PC SÍTI) GRYF							MEZINÁR. ORGANIZACE PRO NORMALIZACI
NĚMECKÁ TELEVIZNÍ STANICE				RYBÁŘSKÝ PYTEL MODEL				ZAČÁTEK TAJENKY ROKOKOVÝ DEKOR. MOTIV								
OPATŘIT PODKOVAMI							LIÁNOVITÁ PALMA KUPOLE					ZVÝŠENÝ TÓN				
PŘÁVNÍ PŘÍPAD						MAJETNÍ ZRAJÍCÍ SÝR						TRANZITNÍ TELEFONNÍ OBVOD (ZKR.)				
?	KUS LEDU	DOBŘÝ ČLOVĚK UZLÍČEK VTKANINĚ														
VOUSY POD NOSEM					TAMTA NAŠE BÝV. POL. STRANA											
SHLUK VČEL				JEDOVATÁ BYLINA INVEST. A POŠT. BANKA												
OLTÁRNÍ NIKA							SOUHLAS	TELEVIZNÍ KUTIL								
?	JAMAJSKÁ HUDBA	ZTRATIT LISTÍ POHODNÝ														
ROUBENÉ STAVENÍ					JEDNO- BAREVNÝ PLAZI											
VADA				ÚDER BLESKU MALINOVÝ KEŘ												
ZÁDUCHA						SYMETRÁLA	SLOKA	BUBEN AFRICKÝCH DOMORODCŮ								
?	HOŘKÉ ŽALUDEČNÍ LÉKY	VESELÍ TELEFONOVAT							?	ZNAČKA BARVIVA NA VAJÍČKA	METROPOLE SENEGALU	POHONNÉ SMĚSI	?	DŮKAZ NEVINY	LEGENDÁRNÍ FOTBALISTA (PEPI)	ZNAČKA KOUPELOVÉ PĚNY
SMĚNEČNÝ RUČITEL									PŘEDLOŽKA PODMÍTKA				BEDUÍNSKÝ PLÁŠT			
BÝT SCHOPEN					VYZTUŽOVAT (BETON) HIMÁLÁJSKÁ KRAJINA								ŘÍMSKY 54 RUSKY HLE			
JMÉNO HEREČKY MIHULOVÉ						MĚSTO NA ZLÍNSKU										
RANNÍ VYDÁNÍ NOVIN						ZNAČKA KLÍČŮ				HLINÍKOVÁ FÓLIE						
NÁSTAVBA NAD HLAVNÍ ŘÍMSOU						JAPONSKÁ LOVKYŇE PEREL				DRUH VÝTVARNÉ TECHNIKY						

Soutěž o knihu Parní lokomotivy v analogových časech

Pošlete nám správně vyluštěnou tajenku a na dva z vás čeká kniha Parní lokomotivy v analogových časech, plná kvalitních černobílých fotografií s poutavými příběhy. Titul od renomovaného autora Jiřího Woitsche se zaměřuje na dobu, kdy parní lokomotivy mizely z našich tratí a končily na šrotištích. Některé však měly štěstí a vrátily se při nostalgických jízdách.

Svou odpověď zadejte do formuláře na www.cdprovas.cz do 20. září 2024.

ČDFanshop

Tuto knihu i další najdete na www.cd.cz/fanshop.

Citát z minulého čísla: **Pokud si myslíš, že dobrodružství je nebezpečné, zkus rutinu, ta je smrtící.**

Záhadný nerost na hradě Orlík

**Nad Humpolcem leží nenápadná zřícenina hradu Orlík.
S majestátním zámekem Schwarzenbergů má společné jen jméno.
Oč méně je známá, o to víc je tajemná. Údajně se tu našel záhadný nerost,
o který měli zájem nejdříve nacisté a pak Sověti.**

Text: Martin Karlík

Když se řekne Orlík, lidem se obvykle vybaví přehrada na Vltavě. Kastelán na stejnojmenném hradě se proto do telefonu hlásí jako Orlík u Humpolce. A každou chvíli řeší dotazy, jaké je počasí ke koupání a zda se tam dají půjčovat lodičky.

Myslivna a zřícenina

Hrad, o kterém vyprávíme, získal název podle zdejších lesů, kterým se říkalo orelské. Nechali ho postavit před šesti stoletími páni z Dubé. Jako zpustlý se Orlík uváděl už v roce 1560, leč úplně mrtvý ještě nebyl. Resuscitoval ho Jan z Říččan, který si tady po opravě zřídil své sídlo. Jeho syn ho prodal, jenže nový majitel Kryštof Karel z Roupova na něm dlou-

ho nevydržel, objekt byl proto později využíván třeba jako myslivna. Nakonec byl opuštěn a jeho zdi začaly sloužit jako zdroj stavebního materiálu pro lidi z blízké vesnice.

Neobvyklý kámen

V roce 1913 začal Klub českých turistů budovu opravovat, aby se nezřítla úplně. Zároveň tu probíhal průzkum možných zásob nerostného bohatství. V roce 1941 nenápadnou zříceninu nad Humpolcem uzavřeli nacisté. Pod záminkou archeologického průzkumu na místě něco hledali. Proč ale archeology hlídaly jednotky SS? Co tak důležitého se zde skrývalo? Nebo se Němci naopak snažili něco zakopat?

” V roce 1941 nenápadnou zříceninu nad Humpolcem uzavřeli nacisté. Pod záminkou archeologického průzkumu na místě něco hledali.

Za komunistů se stalo něco podobného. Tentokrát hrad uzavřeli sovětsí vojáci. Ruské archivy jsou dodnes tajné, takže z nich se podrobnosti nedozvíme. Naštěstí tu probíhal ještě jeden výzkum, a to při rekonstrukci v roce 2003. Nešlo už o nic tajného ani vojenského. Zdejší horniny průzkoumal archeolog Bohumír Rejtar z Univerzity Karlovy. Vypadalo to, že na hradě je velmi vzácný nestabilní izotop uranu, který umí přitahovat blesky a ovlivňovat elektromagnetické pole. A dá se najít jen na třech místech na světě.

Pátrání po zdroji

Když jsme pátrali přímo na místě, o podivném průzkumu nikdo nic nevěděl. Pro kastelána to byla nová informace. Procházeli jsme tedy staré články, které vše popisují. Jedna zmínka byla na webu Náš region, kde se v rámci tipu na výlet nachází i příběh o tajemném nerostu. Podrobný příspěvek je na regionálním webu Humpolák.cz. Datum vydání je 5. července 2004. Příliš důvěryhodně však nevypadala zmínka o tom, že jde o materiál agentury Znojmia. Že by to byl odkaz na okurkovou sezonu? Text se odvolává na průzkum doktora Rejtara. Zmíněného vědeckého pracovníka jsme nicméně nenašli. Mluvčí Univerzity Karlovy potvrdil, že žádný doktor Rejtar u nich nikdy nepracoval.

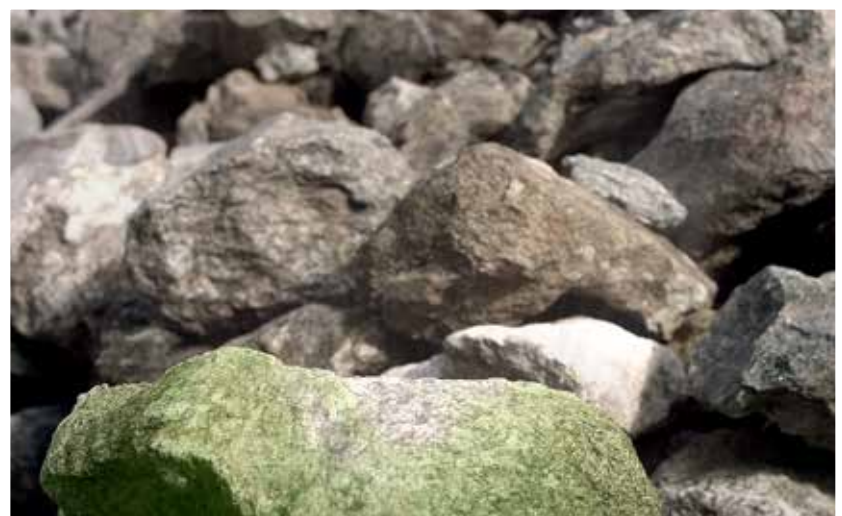
Autor z Humpoláka

Další pátrání jsme směřovali k autorovi článku. Provozovatel Humpoláka František Čech nám slíbil, že autora textu, kterým je jakýsi Olaf, bude kontaktovat a pošle nám jeho vyjádření. Jenže toho jsme se nedočkali. Nakonec jsme po dlouhém čekání zjistili, že se jedná o žert, což posléze potvrdil i František Čech. Nevinný vtípek ovšem někteří vzali vážně, a tak si vymyšlený příběh začal žít svým vlastním životem. □

Co se u Orlíka opravdu těžilo?

Místo na kopci nad Humpolcem nezajímalo jen turisty a autory konspiračních teorií. Ve středověku se tady těžilo stříbro. Dodnes jsou tu dochované tzv. štůly, ve kterých havíři kutali lesklý kov už od 13. století. Podnikatelé měli zájem těžbu před 100 lety obnovit. To se ale nepodařilo. Dodnes jsou zde patrné stopy po výkopových pracích, odvaly z vykopané hlušiny a vytesané zářezy.

www.prima-fresh.cz

www.marekkucera.com

Prostě a jednoduše

Mnozí už dávno zjistili, že nejlepší jídla bývají ta nejskromnější. Také luxusní restaurace nabízí pokrmy z obyčejných, i když kvalitních surovin nebo babičkovské dobroty, které si můžete uvařit sami doma za pár korun. A třeba trochu vylepšit.

Zapečené brambory s pórkem

Brambory jsou základem české kuchyně. Dají se všelijak obměňovat a doplňovat. Tentokrát jsme je vylepšili pórkem. A mandlové lupínky jim dodají elegantnější vzhled.

6 PORCÍ
PŘÍPRAVA:
DO 60 MINUT

Ingredience

- 600 g lépe lojovitých oloupaných brambor nakrájených na tenké plátky
- rozpuštěné máslo na vymazání
- 130 ml smetany (lépe ke šlehání)
- 125 ml plnotučného mléka
- 1 propláchnutý velký pórek nakrájený na kolečka
- 1 hrst mandlových lupínků
- sůl, pepř a případně nastrohaný muškátový oříšek
- hlávkový salát k podávání

Postup

1. Troubu předehřejte na 180°C už ve chvíli, kdy krájíte brambory. Zapékací formu (o objemu 1 l) vymažte máslem. Do silnostěnného kastrolu vlijte smetanu s mlékem, dochuťte případně špetkou nastrohaného muškátového oříšku a nechte dojít k varu. Pak hned sundejte z plotýnky.
2. Do formy střídavě vrstvěte plátky brambor a kolečka póruka a každou vrstvu lehce osolte a opepřete. Končete bramborami a rovnoměrně přelijte smetanovou směsí, navrch posypte mandlovými lupínky, vložte do trouby a pečte asi 45 minut, dokud brambory nezměknou a na povrchu nezezlátnou. Na první půlhodinu můžete brambory zakrýt pečicím papírem, aby nehnědly příliš rychle. Ke konci pečení můžete teplotu zvýšit, aby se vytvořila zapečená krusta.

Rizoto s pikantní cibulí

Vzpomínáte na školní jídelnu? Tam se v jídelníčku objevovalo rizoto často. V naší verzi si ho připravíte tak, že návštěvám vyrazíte dech.

6 PORCÍ
PŘÍPRAVA:
DO 60 MINUT

Ingredience

- 2 lžice rostlinného oleje nebo drůbežího sádla
- 150 g anglické slaniny
- 1 nakrájená větší cibule
- kousek propláchnutého a nakrájeného póruku
- 1 malá mrkev nahrubo nastrouhaná nebo nakrájená na drobné kostičky
- 1,5 hrnku propláchnuté a okapané dlouhozrné rýže
- 1 hrst mraženého hrášku
- 750 ml horkého vývaru
- sůl a čerstvě mletý pepř
- 100 g strouhaného tvrdého sýra (gouda, eidam, ementál...)

PIKANTNÍ CIBULE

- 1 středně velká červená cibule
- ½ lžičky krupicového cukru
- ½ lžičky soli
- 200 ml jemného bílého octa – rýžového, jablečného, vinného – nebo 100 ml běžného octa a 100 ml vody
- případně rozpuštěný stroužek česneku, kuličky pepře a nového koření, sušené chilli papričky, snítky tymiánu na dochucení

Postup

1. Troubu předehřejte na 180 °C. V silnostěnném kastrolu, který se dá dát do trouby, rozehejte olej. Slaninu nakrájejte na drobné kostičky a škvarte v oleji, dokud nezačne pouštět tuk. Přidejte cibuli, pórek a mrkev a na středním stupni ještě chvíli smažte, aby chytily barvu. Vsypete rýži a dobře promíchejte, aby se obalila v tuku se zeleninou. Vmíchejte hrášek.
2. Do kastrolu vlijte horký vývar, vše promíchejte a pak hrcem potřeste, aby se rýže urovnala. Osolte, opepřete, nádobu přikryjte a dejte do trouby. Nechte dusit asi 20 minut, dokud se všechno vývar nevsákne a rýže nebude měkká. Podávejte se strouhaným sýrem a různými chuťovkami, například s pikantní cibulí.
3. Na pikantní cibuli nakrájejte oloupanou cibuli na tenké kroužky. Dejte vařit asi půl litru vody. Do sterilizované sklenice dejte cukr, sůl a ocet, případně koření. Promíchejte, aby se cukr a sůl rozpustily.
4. Cibuli dejte do cedníku a pomalu ji prolijte vroucí vodou z konvice. Nechte dobře okapat, pak vložte do sklenice a zlehka promíchejte, aby se chuť promísily. Nádobu uzavřete. Cibule bude lehce namarinovaná už za půl hodiny, ale chuť bude výraznější po delší době. V ledničce vydrží několik týdnů, nejlepší však je během toho prvního.

1 Které schody sjel letos v kajaku nasucho Vavřínec Hradilek?

- A letenské
- B zámecké
- C nuselské

2 Ve kterém městě sídlí Muzeum břidlice?

- A ve Svatoňovicích
- B ve Vítkově
- C v Budišově nad Budišovkou

3 Jakou slevu získáte s nabídkou Vlak+ při cestě zpět z Národního dne železnice 2024?

- A 25 %
- B 30 %
- C 50 %

4 Které vegetariánské jídlo nabízí podzimní menu ČD Restaurant?

- A cizrново-květákové kari
- B špece s rajčatovým pestem
- C kukuřičné placky s čedarem

5 Kolik měří nejdelší možná trasa u Traťové jízdenky?

- A 100 km
- B 125 km
- C 150 km

6 Který článek v tomto čísle vás nejmíc zaujal?

Na tuto otázku je nutné odpovědět, její správnost se však neposuzuje.

Soutěžit můžete na
www.cdprovas.cz

Na webových stránkách vyplňte příslušný formulář a své odpovědi zadávejte do **20. září 2024**. Nezapomeňte uvést svůj e-mailový kontakt nebo zpětnou adresu. Tři výherce odměníme poukázkami do obchodní sítě PONT v hodnotě 1 000 Kč. Další tři z vás obdrží Skupinovou víkendovou jízdenku ČD (ve verzi pro celou Českou republiku) v hodnotě 899 Kč.

Správné odpovědi z minulého čísla:

- 1 – Káťa
- 2 – na hradě Frýdštejn
- 3 – 25 %
- 4 – mangan
- 5 – exulanti s vlastní

Srpnové soutěže

Soutěžili jste v minulém čísle ČD pro vás? Přesvědčte se, zda jste odpovídali správně.

Soutěž o voucher na snímek Garfield ve filmu

Jak se jmenuje Garfieldův psí kamarád?

- A Odie

Soutěž o vláček RAPPA

Tajenka zní:
... **dobrodružství je nebezpečné, zkus rutinu, ta je smrtící.**

pont to go

Každý měsíc s námi můžete vyhrát poukázky PONT, Skupinovou víkendovou jízdenku ČD a další ceny.

ČD České dráhy
Moderně a spolehlivě

Kdy přestoupit?

Upozorní vás včas
apka Můj vlak.

Usnadněte si cestování vlakem.
www.cd.cz/mujvlak

 České dráhy
Moderně a spolehlivě

Den železnice

Česká Třebová
21.–22. 9.
od 9 hod.

Vlakem
se slevou
50 %
na zpáteční cestu
s jízdenkou
Vlak+

Navštivte svět historie,
změny i zábavy a unikátní noční show

Generální partner: Cargo

Hlavní partner: METRANS

Oficiální partneři: SIEMENS STARMON

Záštita nad akcí: Pardubický kraj

Partneři: DPOV

Bavte se s námi.
www.denzeleznice.cz

DEN 2024
ŽELEZNICE

